

Published and distributed under Permit (No. 789) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burleson. POSTMASTER GENERAL. Tel. So. Boston 2411

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULAUŠKAS Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass. CENTAL

No. 15

Boston, Mass., Balandžio (April) 12 d., 1923m.

Metai X

Laikraštinių Susivažiavimas Nutarė Remti A. L. T. Sandarą ir Politinį Išdą.

BRUŽDĖJIMAS TIES VILNIUM.

Gandai Apie Riaušes Klaipėdoje

LENKAI RENGIA SI PRIE KARŠ.

Žydų Pogromai

MAINIERIAI PALIUOSUOTI.

VI LAIKRAŠTINIŲ SUSIVAŽIAVIMAS.

Balandžio 7 ir 8 dd. įvyko šeštasis laikraštininkų susivažiavimas Tony viešnamyje, 145 Broadway, Brooklyn, N. Y. Dalyvavo redaktoriai ir bendradarbiai sekančių laikraščių: "Sandaros", "Dirvos", "Vienybės", "Artojo", "Amerikos Lietuvio" ir, neoficialiai, "Tėvynės."

Pirmas posėdis prasidėjo 11 ryto valandą ir jame išrenkama tik susivažiavimo prezidiumas ir Rezoliucijų Komisija.

Prezidiumas išrinktas sekančiais: Seimo vedėjas "Sandaros" redaktorius V. J. Šliakys; vedėjo pagalbininkas A. B. Strimaitis; I raštūninkas "Dirvos" redaktorius K. S. Karpavičius; II raštūninkas Pr. Bajoras.

Rezoliucijų Komisija: V. K. Račkauskas, J. O. Širvydas ir A. Trečiokas.

Antroji sesija atidaroma 1:40 val. po pietų. Priimama dienotvarkis. Pirmutinis dienotvarkio klausimas yra nusistatymas link srovių. Referuoja "Vienybės" redaktorius J. O. Širvydas. Po ilgoko svarstymo vienbalsiai nutarta remti Amerikoje "Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą" gi Lietuvoje Valstiečių-Liaudininkų partiją.

Kadangi dabartinis Lietuvos Informacijų biuras užsima tik klerikaline propaganda ir aukštinimu Lietuvos atstovo p. Čarnecko, kurį visi laikraštininkai vienbalsiai atrado netinkamu atstovauti Lietuvai, tad susirinkimas įsakė Rezoliucijų Komisijai pagaminti protesto rezoliuciją prieš Liet. Inf. Biurą. Tokia rezoliucija buvo susivažiavimo užgirta.

Visi susivažiavusieji vienbalsiai nutarė su didžiausiu atsidėjimu remti Sandaros "Lietuvių Politinį Išdą."

Nutarta, kad reikalinga yra turėti savo Informacijų Biuras. (Dabartinis Lietuvos Informacijų Biuras iki šiol da nėra pranešęs, kad Lietuvos Seimas yra paleistas! Amerikos liet. laikr. apie paleidimą žino tik iš privačių pranešimų, anglų spaudos ir lenkų informacijų biuro!) Nutarta, kad tokį Informacijų Biurą privalėtų įsteigti Politinis Išdą kaip atsilyginimą už visų laikraščių rėmimą Pol. Išdą — nutarta prašyt Politinio Išdą, kad pasirūpintų sudarymu Informacijų Biuro. Dalyvavęs susivažiavime Pol. Išdą išdėstė gerb. A. Ivaškevičius pareiškė, kad jo nuomone, už gausią laikraščių paramą Politinis Išdą privalėtų pasitarnauti bent sudarymu Informacijų Biuro.

Trečioji sesija prasidėjo bal. 8 d., 10 val. ryte. Skaitomi pasveikinimai ir laiškai.

Nutarta prašyti A. L. T. Sandaros Seimo, kad suteiktų tiems laikraščiams, kurie remia A. L. T. S., turėti Seimuose po vieną savo atstovą su sprendžiamuoju balsu, vienok toksai atstovas privalo būti pilnas A. L. T. Sandaros narys.

Klausimui vartotinos "Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara" rinkta komisija: J. O. Širvydas, S. E. Vitaitis ir V. J. Šliakys.

Nutarta, kad Amerikos lietuviški laikraštininkai privalo arba sutverti savo organizaciją, arba sudaryti skyrių jau Lietuvos esančios panašios organizacijos. Išrinkta tam reikalui komisija: V. J. Šliakys, V. Širvydas ir A. B. Strimaitis. Ši komisija pagaminus statuto projektą privalo jį perleisti per redaktorių ir laikraštininkus.

Nutarta persergėti korespondencijų ir straipsnių rašėjus, kad jie nesiuntintų keliems laikraščiams to pačio rašinio kopijų, o jei siunčia, tad kad bent paminėtų, kokiems kitiems yra išsiųsta.

Išreikšta pageidavimas, kad Amerikos inteligentai dalyvautų laikraščių gyvenime: dabar su mažomis išimtimis tik darbo žmonės yra liet. laikraščių korespondentais ir sandarbininkais.

Pirmininkas V. J. Šliakys pareiškia, kad prisiartinę traukinio išėjimo laikas ir jis turįs atsiveikinti. Seimą vesti pabaigia pagalbininkas A. B. Strimaitis.

BRUŽDĖJIMAS TIES VILNIUM.

Iš Rygos bal. 8 d. pranešama kad ties Vilniū Lietuvos dar didelių prisirengimus prie karės. Lenkų propagandos yra į t. žinią įsprauta pastaba, buk Lietuvos armiją rašosi dau. Vokietijos karininkų.

SUSIRĖMIMAI KLAIPĖDOJE.

Ateina žinių, kad Klaipėdoje kilo suirutės. Žinios yra iš kelių vietų ir vis truputį kitaip praneša.

Berlyno žinia skelbia, buk iš Kauno atėjo telegramas, kad Klaipėdoje Lietuvos kareiviai turėjo tikrą mušį su vietos gyventojais Klaipėdos gatvėse. Vokiečiai miesto darbininkai sustreikavę, ir sulaukyta važinėjimas tramvajais. Miesto elektikinė šviesa ir miesto vanduo taipgi sulaukyta.

Žinia iš Rygos skelbia, buk Klaipėdoje mušasi lenkai su vokiečiais, gi trečioji žinia, taipgi

iš Rygos, sako, kad Klaipėdoje suirutę padarė bolševikai.

Kaip ten nebebutų, aišku, kad Klaipėdoje yra kokios nors suirutės.

Pereitą šeštadienį Klaipėdoje nuversta nuo papėdės cėsoriaus Wilhelm'o stovyta.

LENKIJA PRIE KARŠ SU RUSSIJA.

VARŠAVA, bal. 7 d. Čia eina gandai, kad Lenkija yra pasirūžus pradėti karę su Rusija. Sulepšėjus Lenkija nori panaudoti lenkų sujušimą dėlėi sąsaudymo praloto Butkevičiaus. Yra taipgi čia gandai, kad Čechoslovakija ir Rumunija žadasi remti Lenkiją, jei jai atsieitų kariauti su Rusija.

Tiems gandams duoda daug pamato ir tas faktas, kad prancūzų gen. Foch, pagarsėjęs visavietinėje karė, važiuoja į Varšavą apžiūrėti lenkų kariuomenę. Kaip žinia, ir paskutinėje su Rusija karėje lenkai tik tada sumušė rusus, kad lenkų kariuomenė paėmė vesti prancūzų karininkai.

ŽYDŲ POGROMAI.

Daugelyje Europos kraštų buvo riaušės prieš žydus — taip praneša žydų telegrafų agentūra. Novina žydus Lenkijoje, Austrijoje, Vokietijoje, Ukrainoje ir Rumanijoje.

Varšavoje suareštuota 300 žmonių, kurie mušė žydus pereitą šeštadienį. Įpykimas ant žydų už nužudymą lenkų praloto Butkevičiaus Maskvoje.

Austrijų antisemitinė organizacija paskelbė plakatais, kad jei socialistai kišis į kareivių lavinimą, tai bus pasistengta, kad išvyti iš šalies visus žydus. Jei nebus galima juos visus išvyti, tai busiantis surengta jiems kruvina pirtis.

Pietų Vokietijoje buvo riaušės prieš žydus keliuose miestuose. Vienoj vietoj minia su bombomis dinamitavo žydų gyvenimus; kitoj vietoj sprogdė antkapius ant žydų kapinų.

HERRIN'O MAINIERIAI PALIUOSUOTI.

HERRIN, ILL., bal. 6 d. Pavarsčius 7 valandos, džiurė (prisaikintieji) išteisino visus šešis angliakasių, kaltintus už nušimę streiklauių. Tai jau ntru kartu eina teismas, ir vis kaltininkų neatrandama, tad persekiojantieji kapitalistai, sako, liausis toliau jieškojo kraujo unijos angliakasių.

LIETUVOS ŽINIOS

SEIMAS.

34-as ir paskutinis Pirmojo Seimo pasėdis 13—III—1923 m.

Seimas paleistas.

Atstovų kedžių dauguma liuosų. Seimo rusiai pilni milicijos, o publikos vietose burys taip vadinamų "fašistų" su kunigu Viliūmu pryšakyje. Dauguma jų, matyti apmokyti "pagreitintu tem-

J. A. KATKUS

Sandaros 43 kp. Pittsburgh, Pa. sekretorius ir žymus veikėjas tautiniuose reikaluose.

pu," jauni, bet turėdami narsų vadą čiaukšį revolveriais. Buta keliolikos šauliukų ir žvalgybos agentų. Taip veikia "krikščionys."

Nenoromis kyla klausimas: kodėl mūsų kunigai neina su lenkais muštis? Kodėl ten neparodo savo narsumo?

Bet, gal but, jie geri Kristaus pasekėjai ir atėjo varyti lauk iš šitos tautos bažnyčios prekiautojus — krikščionių demokratų bloką, nes kairiojo sparno atstovų visai beveik nebuvo?

Pirmininkas dr. Bistras atidengė posėdį pažymėdamas, kad jam tekusi garbė pirmininkauti šiame Seime, kuris nuo šios dienos paleidžiamas. Jis skaito p. Stulginskio raštą, kuriuomi, remiantis konstitucija, Seimas paleidžiamas. Rinkimai į antrąjį nuolatinį Seimą turės įvykti 12 ir 13 dd. gegužės mėn. š. m.

Reikia manyti, kad tie rinkimai apims ir Klaipėdos kraštą. Paskelbus šį paleidimo aktą paruošta krikščionių "publika" paploja.

Taip pasibaigė pirmasis nuolatinis Lietuvos Respublikos Seimas. Tryliktoją dieną jis prasidėjo ir tryliktoją pasibaigė, išgyvenęs lygiai keturius mėnesius.

Iš šermenų džiaugias tik žydai ir lenkai. "Kaip manai, kiek galėjo gauti krikščionys iš žydų bei lenkų už Seimo paleidimą? Kas tai užduoda man išeinant klausimą. Istorijos uždavinys bešališkai apibūdinti tą trumpą Seimo gyvenimo periodą, kuris daugeliui turėtų būti gera pamoka.

Čia gi reikia viena konstatuoti: krikšč. dem. blokas, gavęs blogo įpročio nuo pradžios mūsų valstybės atgimimo laiko — eiti kreivų apgaulės ir veidmainiavimo keliu, — kas privedė jį prie lauzymo net Kontstitucijos, kad toji jį kreiva politika, vedusi visą mūsų šalį į pragaištį, — paskutiniu laiku gavo didžiausį smūgį. Kaip sakoma: "prilipo ožys liepto galą." Ir jie ryžosi paleisti Seimą.

Bet kr.-dem. blokas galutinais susikompromitavęs griebiasi paskutinės priemonės, priemonės visais atvejais smerktinos — siundymo vienos dalies visuomenės ant kitos — priemonės pilnoj prasmėj antivalstybinės, antidemokratinės.

Lietuvos liaudie! Tau norima uždėti virvę ant kaklo! Budėk! Kaunas. Seimas. Aša. ("L. žin.")

PASIUTĖLIAI.

DAUGAILIAI. Utenos apskr. Kadangi mūsų sodiečiai nepratę šunis pririšę laikyti, tai šiemet, kaip kokia nelaimė, užpuolė Daugailių apylinkę pasūtę šunys, kurių dabar begalės vazojasi ir kandžioja žmones, sveikuosius šunis ir kitus gyvulius. Išsiutėlių skaičius vis dauginasi ir pavojus didinasi. Nors žmonės stengiasi išsiutėlius užmušti ar nušauti, bet kaikurie šunes visgi išbėga ir ką sutikdami kandžioja. Beto ne visus užmuštuosius žemėse užkasa, o dauguma ukininkų užmušę šunį ar katę išmėtę kur patvorin ar pakrumėn palieka, kuriuos dažniausiai vilkai ar kiti grobuonys sudrasko. Ir sako esą net vilkų išsiutusiu.

Be to išsiutę šunes apriejo Daugailių mokyklos 12 metų mokinį Kazį Ramošką iš Gojaus, buv. valsčiaus sargą Pladą, Bajoriškių dvaro nuomotoją — Pratkeliene ir kt. Mokinys K. Ramoška jau išsiuto ir Utėnos ligoninėje "numirė." Kiti da gydos. Bet penktadienį kovo 2 d. netoli Daugailių buvo, nežinia iš kur, atbėgęs žmogus visai bansas, kuris lakstė paplentėje aplink beržus, akmenis, landžiojo patiltėse ir pagaliaus nežinia kur nubėgo. Apart to kalba, kad Sudeikių par. išsiutę esą 2 merginos ir keletas žmonių apriety ir tt.

Dabar pas mus vaikščioti darosi pavojinga ir padėtis gan rimta. Bet už vis didžiausias pavojus, tai pradžios mokyklų mokiniais, kuriems tenka kasdien per laukus į mokyklą vaikštinėti. ("Liet. žin.")

DVARININKAI PASKUTINIUS MISKUS KERTA.

Sužinojęs, kad dvarininkai skubinasi paskutinius 28 hektarus savo miškų iškirsti, nes jie bijosi, kad valdžia ir šiuos miškelius jiems atims, Miškų Departamentas praneša, kad valdžioj tokių sumanymų niekuomet nei buti nebuta.

KASININKAS NUSISOVĖ.

Kauno stoties kasininkui pavogta valizėlė su stambiais pinigais. Kadangi buvo įtarta, kad kasininkas tik nuduoda, buk pinigai pavogta, tai jis buvo areštuotas. Bevedamas Valdybon tardyti kasininkas nusišovė. Buvo paskiauo pagautas ir tikrasis vagis, kuris vogęs prisipažino.

KLAIPĖDA.

Cenzura panaikinta.

Kovo 6 d. savanorių armijos vadav p. Budrys turėjo pasikalbėjimą su visais Klaipėdos krašte einančių laikraščių redaktoriais, kuriems pranešė, kad sutikus nepaprastam Lietuvos įgaliotiniui veikusioji iki kovo 6 d. Klaipėdos krašte spaudos cenzura panaikinama.

Bet karo stovis esąs dar paliktas iki bus išdirbta tam tikri Klaipėdos valdymosi įstatymai. Todėl laikraščiai turi vengti žinių ir straipsnių, kurie galėtų

kiršinti gyvenančias krašte tautas.

LAUKININKAMS KURSAI.

Kovo 19 ir 20 dd. Klaipėdoje ir Šilutėje manoma surengti laukininkams, paskaitas — kursus. Norintieji pasimokyti, kaip reikią ukį vesti, užsimoka laukininkystės kamerai 5000 markių.

LIETUVIŲ GIMNAZIJA.

Šiemet prieš Vėlykas sukanka vieni metai, kaip įsteigta Klaipėdoje lietuvių gimnazija. Tos gimnazijos didžiausias uždavinys šviesti ir auklėti laukininkų vaikus lietuvių dvasioje. Praeiti mokslo moli buvo gana sekmingi. Norintieji gimnazijon įstoti berniukams ir mergaitėms šiais metais, kovo 21 d. daroma stojamieji kvotiniai.

("L. žin.")

KLAIPĖDOS KOMISIJOS DARBAI.

Visos subkomisijos pabaigė savo darbus, praeidamos prie tos išvados, kad Klaipėdos krašte lietuvių valiutos įvedimas ir miltų sienos tarp Lietuvos ir Klaipėdos krašto panaikinimas yra būtinybė.

Kovo 8 d. 5 val. po pietų Ministrų Kabineto rumuose įvyko bendras Klaipėdiškių posėdis su atatinkamais Ministrų atstovais.

Klaipėdiškiai išvažiavo į Klaipėdą vakariniu traukiniu kovo 9 dieną.

IŽDINIŲ PERDAVIMAS LIETUVOS BANKUI.

Kovo 10 d. perduodama Lietuvos Bankui šiaulų iždinė, kovo 15 d. Panevėžio iždinė.

PO SENOVĖL.

Kovo 14 d. p. A. Stulginskis pranešė min. pirm. G. Galvanauskui, kad jo atsistatydinimas nepriimtas ir kad tam pačiam Kabinetai pavedama valdyti Respublika iki naujo Seimo sušaukimui.

LATVIJA.

Daugpilė ir 6 valsčiai lenkams. Vilniaus lenkų laikr. "Slowo" atranda, kad Latvija yra reikalinga Lenkijos pagalbos, o ne atbulai, kad Latvija turi išleisti ant visados lenkų įgulą į Daugpilį, kad Latvija turi atiduoti Lenkijai 6 valsčius (Borno, Borovkos, Demento, Skrusdalino, Kalkuonių ir Salako), be to Latvija turinti duoti Letgalijams, kur daug yra lenkų, autonomiją.

STREIKAS PRALAIMĖTA.

E. RYGA. Kovo 11 d. pasibaigė Rygos spaustuvių darbininkų streikas. Šie atsaukė visus savo reikalavimus. Spaustuvių savininkai sutiko duoti darbininkams už streiko dienas tik 50 nuoš. algos.

SIENŲ SU LIETUVA KOMISIJA.

E. RYGA. Rygon atvyko Lietuvos komisija sienai su Latvija tvarkyti. Komisija susideda iš komisijos pirmininko inž. Vizbaro ir eksperto majoro Bylos. ("L. žinios.")

A. L. T. S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į
A. L. T. SANDARĄ.

Prie 23 kp., Chicago, Ill.:

Jonas Čepaitis.

Prie 78 Mot. kp., So. Boston.:

Ona Sungailienė,

Agnes Howard,

Kazimiera Gedminienė,

Julia Gedvainienė,

Ona Jakavičienė.

SIANDIENINĖ MUSŲ
UŽDUOTIS.

Mes, Sandariečiai, nuo pat pradžios gyvavimo mūsų organizacijos dirbome vien tik tautos darbą, o savo partijinį darbą buvome palikę netik antraeilui klausimui, bet visai jį buvome pamiršę. Gi tuo pačiu laiku, kada mes visas savo jėgas pašventėme tautos reikalams, tai mūsų priešai, ypač klerikalai, po priedanga visokių tautinių obalsių rinko visokiems tikslams aukas, kurias krovė į savo partijos išdą, kad atvirame partijinės kovos lauke galėtų palaikyti tvirtą poziciją prieš pažangiąją visuomenę, kuri su tyra sąžine, su atsidaivimu dirba tokį darbą, kuris lemia gerovę visai tautai. Mums benešant tą sunkią tautinio darbo našta ant savo pečių, mūsų klerikalai, tuom pasinaudodami, susikrovė sau šimtus tukstančių dolerių, su kurių pagalba šiandien yra pasiryžę galutinai užsmaugti pažangiąją laisvės idėją ir savo juodu sutonu apnerti visą Lietuvos kuną.

Mums šiandien neprisirengusiems silpnais esant, partijinės kovos lauke prisieina susidurti su tvirtai organizuota juodąja klerikalų armija, kuri savo agitacija arba juodošaus žodžiais deda pastangas, kad suvadžioti lietuvių liaudį, įsigauti į valstybės valdžios viršunes ir penėti savo riebius pilvus kruvinu žmonių prakaitu, o pats tarnauti Romos trustui. Šiandieną pažvelgus į Lietuvos reikalus ir į tenaitinę partijinę kovą klerikalams išvairius Seimą, mes galime padaryti dvi išvadas, kurių vieną kaip Lietuvoje gyvenanti mūsų broliai taip ir mes, Amerikiečiai lietuviai, turėsime pasirinkti, prisartinus rinkimų dieni.

Pirmoji išvada tai klerikalų laimėjimas rinkimuose. Jeigu klerikalai laimės, tai jau mes žinome, kas laukia Lietuvai ir kokia ten bus gerovė, nes jau mes gana gerai prisiziūrėjome į peraitą jų šeimininkavimą ir jų nuveiktus darbus. Mes gerai žinome, kad klerikalams jų klerikalizmo reikalai yra brangesni negu valstybiniai reikalai ir piliečių gerovė. Jei klerikalams tikrai rūpėtų Lietuvos gerovė, tai jie kitaip tvarkytų Valstybės reikalus, negu kad iki šiol buvo tvarkoma. Mes žinome, kad šiandien Lietuva yra mirtinos kovos lauke su žiauriausių mūsų priešų lenkais, kurie savo kruvinais nagais laiko mūsų sostinę Vilnių. Mes visi su nekantrumu laukėme tos valandos, kad mūsų sostinė Vilnius, tie mūsų didvyrių kojų kapinynai, galutinai bus paliuosuoti iš priešų nagų. Gi Vilniaus atvadavimas priklausau nuo šiandieninių mūsų didvyrių, nuo mūsų kariuomenės. Bet klerikalai į tai neatsižvelgia. Jie vieton aprupinti kariuomenę, vieton, kad suteikti tinkamesnį jai užlaikymą — jie iš valstybės lėdo skiria didžiausias sumas pinigų kunigams, rabinams ir kitiems dykaduoniams algų apmokėjimui, kad jie galėtų už valstybės pinigus užlaikyti gaujas zanderų kovai prieš kylančią Lietuvą apsvietę ir žmonių susipratimą. Mat jiems nerupi Lietuvos rubežiai, jiems tik rupi savo tamsybės palaikymas, nes

jiems nesvarbu, kur kokie rubežiai bus, bile tik jie bus apsiatę savo juodu čemoru visą Lietuvos kuną, o valdžia, ar ji bus lenkiška, ar lietuviška, tas nesvarbu, nes jie moka evangelijas skaityti ir "ponų" lenkų kalboje.

Gi antra, jei laimės pažangios partijos, kaip kad valstiečių liaudininkai, mes drąsiai galime laukti, kad pro juodą debesį apdengusį Lietuvos padanges švystelės šviesios saulutės spindulys į sulinkusios Lietuvos kaimiečio bakažės langą, kuris duos progos kiekvienam piliečiui liuosiau atsikvėpti. Nukris nuo suvargusio Lietuvos kaimiečio sprando sunki revizicijos našta, kurią jis šiandien neša dėl apmokėjimo algų dykaduoniams kunigams. Tada kultūrinis žvilgsniu Lietuva žymiai pakils, ir ji tuokart bus lygi maloni motina kiekvienam jos sunui.

Tad stovi priešais mums labai svarbus klausimas ką pasirinkti Lietuvos piliečiai? — Ar jie duosis kunigams suvadžioti ir liksis jų pastumdėliai, nešdami sunkią vargą, revizicijų našta dykaduoniams kunigams algų apmokėjimui balsuodami už klerikalus. Arba, ar jie visi vienu galingu žodžiu pareikš: "Gana mums vergijos! Nulinko mūsų sprandas nuo sunkios revizicijų naštos!... Sutino mūsų rankos nuo sunkaus darbo mokėjimui algas dykaduoniams! Mes trokštame gerovės sau ir savo tėvynei, — mes sykiu su kitomis pasaulio tautomis norime žengti progreso keliu į šviesią ateitį, o nesiduosime mus nustumti į viduramžių atsilikusį gyvenimą!... Mes visi balsuojame už Valstiečių-Liaudininkų Partijos atstovus!!!

Mes, Amerikiečiai lietuviai, turime perservėti savo gimines Lietuvoje nuo kunigų suvadžiotimo; mes turime parašyti jiems persergėjimo laiskus su patarimu, kad jie balsuotų už Valstiečių-Liaudininkų Surašus, jei jie nori gerovės sau ir savo šaliai. Mes čia gyvenanti turime savo doleriais paremti mūsų vienminčių Valstiečių-Liaudininkų partiją Lietuvoje. Šiandieną eina vėjus aukų rinkimo į Politinį Išdą. Šiandieną mums yra proga aukuoti į jį kiek kuris išgalime, kad galutinai atstumti juodąjį debesį slenkantį ant Lietuvos padangės.

Taipgi mes čia gyvenanti turime tvirtinti, pažangiasias organizacijas. Kiekvienas, kuris tik trokštame gerovės savo tėvynei, turime stoti į AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SANDARĄ! Šis Balandžio mėnuo yra Sandaros agitacijos mėnuo. Šiame mėnesyje kiekvienos kuopos užduotis finansiskai paremti savo organizaciją. Šiame mėnesyje kiekvieno Sandariečio yra užduotis užsimeklėti savo užvilktą mokestį taipgi už metus iš kalno, jei išgali. Taipgi šiame mėnesyje kiekvienas Sandariečiai pasiimkite sau kaip užduotį, kad gauti Sandarai naują narį arba skaitytoją. Kiekvieno yra užduotis užrašyti "Sandarą" savo draugui ar giminei Lietuvoje. Jei šiame mėnesyje visi stosisime darban, tai mūsų organizacija pasidvigubins narių bei skaitytojų skaičiumi, mes finansiskai žymiai sustvirtėsime ir ateityje tvirtai galėsime atremti pražūtingą klerikalų juodą politiką!

Gražią pradžią jau turime, kurią padarė garbingos mūsų moterų kuopos. Kas daugiau? Lai nelieka nė vieno sandariečio, kuris šiame mėnesyje atsilikytų nedavęs dolerį savo organizacijos reikalams. Aukos yra renkamos į Politinį Išdą ir vėjus organo skoly išmokėjimui, tai yra du

skirtingi dalykai. Siųsdami pinigų pažymėkite, kam jie yra skiriami.

K. J. PAULASKAS,
Sandaros Sekr.-Adm.

LIETUVOS VALSTIEČIŲ-
LIAUDININKŲ CENTRO
KOMITETO LAIŠKAS.

Kovo 15 d., 1923 m.

Sandaros Centro Komitetui,
per C. K. narį A. Ivaškevičių.
Gerbiamieji!

Kovo 9 d. Galvanausko Ministerių Kabinetas skaitė Seime deklaraciją ir gavo iš Seimo nepasitikėjimą. Valstiečiai Liaudininkai negalėjo remti kabineto vieno klerikalų sudaryto, kuris vien tegalėjo būti palaikomas krikšč. demokratų, ukininų sąjungos ir darbo federacijos, kitaip sakant klerikalų. Vienu iš svarbiausių motyvų dar buvo ir tas, kad Ministerių Kabinetas sudarytas nelegaliai, tai yra, neteisėtai išrinkto prezidento, kas jums jau gerai žinoma. Jeigu prezidentas neteisėtas tai tuo pačiu ir Ministerių Kabinetas neteisėtas. Be to Ministerių Kabinetas buvo sudarytas iš parlamento mažumos. Vienų klerikalų, kurie iš 78 atstovų turėjo tik-tai 38.

Bė to pastaruoju laiku tas pats kabinetas sudarė šalį nepakenčiamai sunkias ekonomines sąlygas, ypatingai žemės ukio srityje. Kovo 14 dieną prarado ir Vilnių, nes nesugebėjo apginti ir net nesiuntė delegacijos apgynimui į Paryžių. Lenkams liko pripažintos sienos, kurios eina dabartine demarkacijos linija. Kokia čion gali būti tad kalba apie pasitikėjimą. Socialdemokratai visuomet opozicijoje ir jie, žinoma, balsavo prieš pasitikėjimą. Žydus, kuriems davė ministerį Fridmaną su jais neparitavus ir, kurie žydai nemėgsta tai pat nustatė smarkiai prieš save. Lenkai, kurie taip pat pradėjo lankytis Seime ir bolševikai balsavo prieš visokiems Ministerių Kabinetams ar butų jie liaudininkų, ar krikščionių, ar koalicijos.

Summa summorum ir gavosi balsų daugiau prieš pasitikėjimą Ministerių Kabinetai. Klerikalai vieton to, kad derėtis su Valstiečiais Liaudininkais dėl koalicinio kabineto, į kurį valstiečiai liaudininkai, turint galvoj sunkią Lietuvos padėtį, butų eję ir kalbėdami prie deklaracijos tai atkartotinai pareiškė, kad susirgindus ar perrinkus neteisėtą prezidentą, nedavę jokių pasenymų, nežiurint į tai, kad net pašaliniai žmonės kaip d-ras šaulys bandė suvesti, ryžosi paleist Seimą.

Seimo paleidimo mes nebijome. Tegul dar kartą liaudis pasisakys, kas turi jį valdyti. Dėja, "paleidimą Seimo" daugiausia nusvėrė tai, kad dabar eina Lietuvoj Velykinė išpažintis.

Pats "paleidimas" įvyko prie nepaprastų sąlygų. Klerikalai bijojosi, kad opozicija, kurios sudarą 40 atstovų gali bandyti posėdžiauti, išrinkti teisėtą prezidentą ir savo Seimo pirmininką, priimti įstatymus ir pasikau patys Seimą paleisti.

Kad to neatsitiktų klerikalai privedė pilną apacią milicijos, o publikos vietoj su revolveriais suvadino žvalgybos agentus, šaulius (taip pat buvo burelis) ir taip vadinamus fašistus, kuriuos klerikalai pasigamino "versti demokratine tvarka."

Lietuvoj gyvenimas darosi diena iš dienos jautresniam žmogui nepakenčiamas. Šimet ypatingai bus rinkimai į naują Seimą sunkūs, nes klerikalai stengsis terorizuot pažangiąją visuomenę Pati liaudis rinkimų nen-

ri. — "Atsibodo", sako. Gali būti, kad daugelis nedalyvaus. O tada? Kas?

Vyrai, budėkite! Parinkite būtinai aukų rinkimams! Žinote su pinigais striuka. Dirbkite išsi-juose.

Pinigus siųskite Liet. Politinis Išdas, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Liet. Valst. Liaud. Cent. Kom.

IS A. L. T. S. Kp. Veikimo.

CHICAGO, ILL.

North-Side A. L. T. Sandaros 23 kuopos veikimas.

Mūsų kuopa kad ir nėra didelė, bet, pagal šios kolonijos lietuvių didžiumą, reikia visgi pasidžiaugti jos skaitliumi. Buvo surengtos vienos prakalbos vasario pabaigoje, bet nepergeriausiai išėjo. Oras pasitaikė labai blogas — lijo. Pasižadėję kalbėtojai (vienas dėl ligos, kitas dėl svarbių kitų priežasčių) — abu negalėjo atvykti į prakalbas. Tad reikėjo kalbėti vietos veikėjams. K. J. Semaška paaiškino apie politines partijas ir Sandaros principus. p. K. Rugis ragino vietos lietuvius prisidėti prie Sandaros kuopos ir veikti bendrai. Publiką, matyt, buvo užganėdinta.

Kovo mėnesiniame susirinkime prisirašė prie mūsų kuopos naujas narys p. Jonas Čepaitis, žinomas north-sides žvaigždėdaininikas, todėl sveikinu naują Sandariečių. Sandariečiai.

NEW BRITAIN, CONN.

Sandariečių prakalbos.

Kovo 27 d. čion buvo surengtos prakalbos gerb. Antanui Ivaškevičiui ir gerb. Kastanui Norkui, vos tik sugrįžusiems iš Lietuvos. Vakaro vedėjas buvo Jonas Mikalauskas. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 32 kuopos pirmininkas. Publikos buvo prisirinkę beveik pilna svetainė ir dar priešais laika, nes visi žingėdavo išgirsti gerbiama svečius kalbant, o svarbiausia tai visi norėjo girdėti mūsų gerb. Antaną Ivaškevičių, ką jis papasakos apie Lietuvą, nes jis buvo nuvažiavęs Lietuvon dar prieš Seimo rinkimus ir jam teko matyti kaip Lietuvos partijos kovoją viena prieš kitą. Žingėdžiausia buvo girdėti apie Klaipėdos įvykusį sukilimą. Net tuli klerikalai kalbėjo, kad eis paklausti Ivaškevičiaus prakalbos. Susirinko visokių partijų žmonės. Pirmsėdžio perstatytas, gerb. Ivaškevičius pasveikino visu Newbritaniečių ir pasakė, kad kalbės. dviem atvejais: pirma pasakys apie savo nuvykimą į Lietuvą ir ką ten mato, paskui kalbės apie Klaipėdos sukilimą. Buvo labai visiems malonu klausyti, kada gerb. Ivaškevičius kalbėjo apie visus atsitikimus ir tuos mitingus, kuriuose Ivaškevičius dalyvavo Klaipėdos krašte prieš lietuvių sukilimą, taipogi kada sukilo lietuviai ir išėjo iš Klaipėdos francuzus. Tarpais linksmi atrodė žmonės, o tarpais net apsiašarojo, nes gerb. Ivaškevičius pasakojo ir linksmų atsitikimų, ir labai liudnų. Gerb. Ivaškevičiui pakalbėjus virš valandos, buvo aukų rinkimas Lietuvos gelbėjimui ir to vakaro lėšų padengimui. Aukų surinko neperdaugiausia, nes turio pastebėti, kad jau čion žmonėms nusibodo tos aukos, nes čion yra labai tankiai renkamos vis Lietuvos reikalams, o taipogi ir kunigėlis neapsileidžia: dabar pat Velykas tai renka vaikščiodamas po grįžias \$10.00 savo bažnyčios reikalams, net ir kokias dėžutes pakeičia pas tulus savo parapijonus, kad dėjų į tas dėžutes pinigus, buk tai tēploji-mui bažnyčios. Pertai ir šiose prakalbose surinkta vos tik \$48.00.

Po aukų rinkimo vakaro vedė-

jas perstatė kelbėti gerb. Kastantą Norkų, kuris jau yra gerai žinomas New Britaniečiams, nes kad buvo "Sandaros" reaktorius, tai turėjo progos kalbėti New Britaine ne vieną kartą. Kalbėjo pirmiausia apie lietuvių emigraciją ir klytus kelionėje. Taipogi kalbėjo ir apie Lietuvos politiką ir partijų kovą. Sakė, kad daugeliui Lietuvos kunigų nusibodo kunigavimas ir jų klerikalų partija. Pamatė, kad juos savi kunigai labai klaidina, daugumas jau virsta į bolševikus ir apsiveda suadvatkomis ir gyvena, kaip vyrai.

Gerb. Norkaus kalba labai patiko žmonėms, tik žaila, kad trumpai kalbėjo.

Gerb. Ivaškevičius antru atveju kalbėjo ir daug papasakojo apie klerikalų biauorius darbus Lietuvoj, kaip jų, krikščionių-demokratų, partija Lietuvos laisvei yra kenksminga. Abiejų kalbėtojų kalbos visiems patiko, ir žmonės buvo labai užganėdinti.

Čion paduodu vardus aukojusių prakalbose:

Po \$1.00: J. Skritulskis, M. Skritulskienė, Ona Skritulskienė, M. Kalmikas, J. Šimanauskienė, J. Simkienė, A. Mazuronis, P. Pilipauskas, A. Valinčius, M. Dausis, M. Mažeika, J. Grušūnas, J. Gaszakis, J. Plukas, F. Križlananis, V. Nasirskis, P. Kupstas, J. Mikalauskas, A. Osteika, A. Masapas, J. Pilvilis, J. Navickas, J. Mituzas, J. Bauzaitis, M. Ragialis, W. Jonavičius, P. Stosnis, P. Pilkionis, P. Montvila, A. Ramanauskas, A. Valungėvičius, J. Visalka, J. Šopis, A. Krušinas \$1.35, J. Raziolis \$1.35. Vienas doleris rasta. Iš viso surinkta \$48.00. Visiems aukotojams tariame širdingą ačiū.

Korespondentas.

UNION CITY, CONN.

Ivaškevičiaus prakalba.

A. L. T. Sandaros 57 kuopos surengtos prakalbos mūsų svečiams Antanui Ivaškevičiui ir K. Norkui buvo kovo 29 d. Kuopos pirmininkas pareiškė vakaro tikslą ir apgalvestavo, kad K. Norkus negalėjo atvykti, nes turėjo būti New Yorke su emigrantais. Toliaus perstatė kalbėti A. Ivaškevičių. Pirmu kartu pasirodė ant estrados toks malonus kalbėtojas, labai aiškiai kalbėjo, žodis į žodį. Aiškinant apie Klaipėdą visi ramiai klausėsi, tik keletą nepraustaburnių vis nerimavo, kilnojosi nuo sėdynės, kaip višta dėdama kiaušinių.

A. Ivaškevičius labai gerai piešė Klaipėdos sukilimą, malotu klausyti tokių svarbių prakalbos. Tik gaila, kad žmonių mažai atsilankė į šias prakalbas.

Po pirmų prakalbos buvo renkamos aukos.

Aukojusių vardai: F. Baukas \$2.00. Po \$1.00: J. Pocius, F. Vilkas, M. Staugaitis, J. Deikus, J. Lieponis, J. Gudziunas, J. Kievas, A. Maculaičiūtė, P. Deikus, P. Vaičiulis, F. Bekeris, J. Stačiokas, J. Pliekis, K. Dudonis, A. Stačkusnas, M. Butkus. Viso labo surinkta \$26.00. Tariame širdingą ačiū aukojusiems.

Aukos pasiūsta L. Piliūt. Išdui, kiek liko nuo padengimo lėšų. Kad ir mažas burelis, vis atsilieka keli centai.

Po aukų rinkimo vėl kalbėjo apie pačią Lietuvą, jos padėtį ir rinkimus. Labai žingėdu buvo klausyti. Ilgai kalbėjo: nuo 7:30 val. ir vis žingėdu klausyti. Parodė kaip veidrodyje veidą.

A. Ivaškevičiaus kalba labai visiems patiko. Vienas Trockinis pradėjo duoti klausimus, nesirūšiančius su kalbos tema. A. Ivaškevičius greitai atsako apie kokį tuziną klausimų, o tas vis nereikalingus klausimus su stato. Visuomenė sukilo eit per duris laukan. Matyt ir mūsų kolonijoj atsirado Trockio vaikų. Sunku pamiršlyt apie tokius lietuvius. Užsirašykite "Sandarą," tegul jums nu-

trauks tą tinklą nuo apvilktų akių, tad galėsit vadintis apsvietę. Sandariečiai.

WORCESTER, MASS.

A. Ivaškevičiaus ir K. Norkaus prakalbos.

Kovo 25 d. A. O. H. salėje A. L. T. Sandaros 16-ta kp. surengė prakalbas. Žmonių atsilankė pilna salė. Pirm. A. Kriaučialis, atidarydamas vakarą paprašė publikos, kad varde Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto atiduotų gerbę gerb. A. Ivaškevičiui, kaip dalyvavusiam Klaipėdiškių sukilime, kuris pirmas yra paaukojęs virš 2,000,000 auksinių Klaipėdos sukilėliams. Užlipus ant pagrindų gerb. A. Ivaškevičiui ir K. Norkui, publika sušuko 3 kartus: Valio, Valio, Valio!

Gerb. A. Ivaškevičius pirmoje kalboje nušvietė trumpoj sutraukoj, kaip ir kokių būdu Klaipėdos lietuviai nuvertė prancūzų ten esančią valdžią. Čia, manau, nebūs reikalo minėt gerb. kalbėtojų kalbą, kadangi tas užimtų labai daug brangios vietos laikraštėje, bet turiu pasakyti, kad abu kalbėtojai gerai kalbėjo ir jų kalbos labai patiko visiems, išskiriant vieną biznierių V. K., kuris eidamas iš salės pradėjo rėkti. Matyt, jau buvo gerai įsikaušęs. Prie jo prisidėjo kitas klerikalų apaštalas ir "garsus kalbėtojas" Jakaičio P., kuris jau per prakalbų vidurį buvo pradėjęs sėdynėje raudyti, bet išlaikęs iki pat galui, vistiek eidamas pro duris pasirodė, kad dar yra nepribrendęs lankyti į rimtas prakalbas. Nors tai patį vakarą kun. Jakaitis buvo surengęs prakalbas po bažnyčia, gi mūsų Trockio tavoriščiai turėjo koncertą Endicott St., bet tas jų užbėgimas Sandariečiams už akių nieko negelbsti, nes žmonės jau pamatė, kad vietos Sandariečiai yra tikri Lietuvos gelbėtojai, ir jau daugiau nepaiso klerikalų-bolševikų pačiama burbulų priešais Sandariečius.

Sandaros vietinė 16 kp. turi įsisteigus savąjį kambarį pačiame lietuvių centre — 12½ Millbury St. Ten rengia parengimus, suėję svarsto kaip vietinių lietuvių veikimą, taip pat ir Lietuvoje bėgančius dalykus. Tik gaila, kad ne visi Sandariečiai lanko susirinkimus. Mat kaipurių vis da negalima prisiprašyt prie veikimo, o vis tai yra apsilaidimas. Tad į darbą, broliai, o darbo yra labai, labai daug. Ko mes daugiau dirbsime, to mes žmonės daugiau gerbs ir stiprūs mūsų eiles.

Buvo renkamos aukos Lietuvos reikalams. Po 2 do. aukojai: M. Paltanavičia, M. Česna. Po \$1.00: J. Liutkevičius, N. N., J. Alyta, J. Kašeta, V. S. Jokūbynas, P. Steponkus, S. Purinskas, A. Faliauskas, V. Dauginskas, A. Martyskas, J. Pupka, J. Rautkis, A. Jakutis, A. Pačius, J. Sadauskas, R. Urbelis, A. J. Katkauskas, J. Skliutas, J. Kilmienė, S. Fraimanas, E. Burbienė, V. Gabrielavičia, J. Kupstis, A. Kuzmickas, B. Padrozius, G. Dagešis, smulkių aukų surinkta \$27.81. Visiems aukojusiems varde A. L. T. Sandaros 16 kp./ tariu širdingą ačiū. A. K.

Politinio Izdo Reikalai.

POLITINIO IZDO KOMITETAS.

ADV. S. KODIS, pirmininkas,
117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.
L. GAIZAITIS, sek.
3990 Ellis Ave., Chicago, Ill.
A. IVAŠKEVICIUS, izd.
361 Broadway, So. Boston, Mass.
Vice-pirmininkai:
K. VILKAS,
656 W. 47-th St., Chicago, Ill.
A. ŽUKAS,
652 E. 102 St., Cleveland, Ohio.
A. KURELAITIS,
834 Hollins St., Baltimore, Md.
J. AMBRAZIEJUS,
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Jei dar nepasiuntei, tai pasiūsk savo auką į Politinį Išdą.

"Kaip Mes Mišką Kirtom"

A. A. TULYS.

—DABAR aš pagajysiu "Kaip Mes Mišką Kirtom," — dėdamas prie upų padukusių armonikėle, sakė pribūšas, kuris tikrai buvo matęs daug svieto.

Tas menkas, sudžiuvęs ir nugeltęs vyras atėjo į mūsų tarpą dvi dienos atgal, linksmas ir pasitenkęs savo dalia. Jo rubai buvo nešvarūs, sutrinti ir perdėli. Jo akys buvo malonios ir nuolaidžios. Bet geriausia jį charakterizavo parištas juodas jo kaklaraištis. Prie suodinių, mėlynų marškinių ir suraukšlėto, nudrėskusio garnitoriaus tikrai buvo kas tokio nepaprasto tas "poniškas" kaklaraištis. Jis rodė tą žmogų esant kokio palaiko garbintoju. Tuom tai jis ir atkreipė mūsų visų dėmesį taip greitai, kaip pasirodė palapinė, kurios vienam gale čirškė ant svaradų frankfortai, hamburgeris ir kiaušiniai, o antram — žaidė prie bolų jauni, nudrėškę vyrai; kurioj mes praleisdavome kone visas savo liuosas valandas. Labai aiškiai atmenu, kaip jis jėjo pro duris ir viduje apsidairęs pramerkė nemažokas savo akis ir nusispysojo kokia tai filosofiška šypsos. O paskui atsisėdo prie bufeto, nubloškė ant jo dešimt centų ir paklausė virėjo: "Ką gali duoti man užėsti už tą patį dešimtų, geras drauge?"

"Grazų hamburgerio sandvičė," — buvo atsakymas. "Bet aš labai noriu šilto skystimo. Duok man kavos ir donacų. Seniai aš bera gavau šilto skystimo."

Kavą išgėręs jis išimaisė į mūsų burį ir vienam, šale manęs stoviniam, jis nusidžiaugė: —Pas jus bėpigū, vyrai. Jus turite priepilauką, kur galima kada nori padirbti, ir šilta, patogi vieta užėsti. Aš mėgstu jusų miestą.

—O iš kur tu atvykai? — paklausė jo šale manęs stovintis.

—Iš Chicagos. Su paskutiniu fraitu. Girdėjau, pas jus galima gauti prie laivų dirbti? Aš nemyliu pastovaus darbo. Kada mano pilvas pilnas — mano kunas nori pasilsėti. Gal turi paraukyti? Čia tokie geri žmonės.

Arti vakaro jis išsiėmė iš viršutinės kišenaitės mažą armonikėle ir pradėjo mums grajyti jausmingas senas ir naujoviškas melodijas. Mes greitai apstojome jį ir klausėmės, dabodami, kaip jis entuziastiškai grajina.

—Tu grajinai gerai.

—Kur tu išmokai taip puikiai grajyti? Pagrajyk džiuką, Jonai. Velnias neša tuos melonkoliškus fakstratus.

—Jie man patinka labiausia. Jie man, broleli, patinka. Jais tegalima išreikšti žmogaus skausmai ir džiaugsmas. Juos grajydamas aš dažnai pagauonu gyvenimo prasmės sąvoką. Tu kalvis ar operos dainininkas vis tiek tereiški muzikos agonijos sekundinį spazmą. Taip aš pajuntu juos begrajydamas.

Bet gi jis pradėjo grajyti džiuką.

Penki ar šeši vaikėzai ėmė daužyti jį grindis padus.

—Gerai, Jonai, gerai. Daučiau.

—Taip, daugiau. Biesas griebia viską. Mes grajysim, dainuosim ir pastipsim. Kas mum rupi. Pasaulis, vyrai... Pasaulis stovi ant galvos... Prakeikti kapitalistai... Jame ir šuo nenori gyventi. Klausyk, užgrajyk "Over There."

Tie tonai man ypač pamilo važiuojant į Franciją. Tokie jie galingi.

—Ir man patinka "Over There." Aš myliu melonkoliškus, bet drąsias tonus, — sakė grajytojas.

Taip mes praužėme iki antros nakties. Paskui apleidom savo mylimą vietą ir, pasijieškoję senų laikraščius pasidėti po galva,

nuėjome į netoli stovinius tuščius vagonus nusensti.

—Dabar rojališkai pamiegosim, — vienas nusijuokė naujam mūsų draugui.

—Aš pripratęs prie tokių "rojališkų patalų." Praeitais dešimt metų retai kada aš ir turėjau geresnį patalą. — atsiliepė naujokas.

—O, kol nešalta gali kur nori miegoti...

—Ar girdėjote? Maurys, sako, turįs susitauptęs du šimtu dolarių, — vienas pradėjo gale vagono.

—Tai jis žiurkė aruode. Jam žiema nerupi, — atsiliepė kitas ten pat vagono gale.

Ryte mes išlindome iš vagono, susirinkome į savo užgyventą pulruimį, užkandome, kurie turėjome už ką, ir iki po pietų stumdėmės po vidu ir gatvė apie pulruimį. Po pietų nuėjome prie laivo padirbti. O vakare vėl į pulruimį susirinkome. Ir dabar mūsų naujas draugas pradėjo mus linksminti su pašėlusia savo armonikėle. Tiek daug grajų jis mokėjo. Pagrajines kelias melodijas, jis pradėjo rėžti "Kaip Mes Mišką Kirtom," kurios dar nebuvo grajines. Tai pradėdamas jis labai jausmingai pastebėjo: "Dabar aš pagrajysiu "Kaip Mes Mišką Kirtom."

Mes, koki penkiasdešimt, apspitome jį, sudėjome smakrus vienas ant kito pečių ir klausėmės to mažo daikto gimdomų stebuklingų tonų. Jie buvo galingi. Norkatiškai mus svaingo ir plėšė mūsų sielas visokiais išmetinėjimais. Kartas nuo karto mes pasižiūrėjome vienas į kito geltonus veidus, susijudinę ir pilni meilės.

—Klausyk, Povyl. Man patinka tas šmotelis! Iš kur tu jį išmokai? Jis labai man patinka. Grajyk tą patį.

—Tą patį, Povyl.

—Klausyk! Tą patį.

—Iš kur tu jį išmokai?

Povylas nuleido ranką su armonikėle ir širdingai pažiūrėjo į klausėją.

—Iš miško, mano broli. Iš augšto, didelio miško, kurio nebėra, — ritmiškai, tvirtam tone jis atsakė pirmam klausėjui ir tęsė toliau: — Nagi, mano draugai, paklausyk manęs. Aš papasakosiu jums didelių juokų apie senius ir bobas. Daug svieto aš esu matęs. Aš, kaip ir jus. Mes visi esame lygūs. Mes visi esame broliai. Bet aš ilgai buvau mokykloj. Keletą metų aš praleidau konservatorijos skyrių lankydamas. Aš esu buvęs ir ant estrados. Bet laimės nebuvo ant mano kelio. Taigi, kaip aš pabagiau muzikos skyrių ir nieks nesamdė manęs grajyti ant piano ir smuikos, aš pabučiavau tuodu brangius daiktelius ir išvažiavau kirsti miško, pasiėmęs su savimi armonikėle. Tai buvo dešimt metų atgal. Tada aš buvau jaunas ir energijos daug turėjau.

"Du šimtai mūsų išvažiavom. Buvo šalta ir gili žiema. Mes nuvykė į nurodytą vietą, pasidėjome daiktus palapinėse ir išėjome į pušyną, kur sunešėm laužą, užkūrėm didelę ugnį. Ir dabar aš tebeatmenu tą ugnį. Ji ėjo į lenktynes su pačia augščiausia pušimi. O pušys, mano broliai, buvo augštos, baltai augštos. Ir storos. Nemažiau augštos, kaip storos. Mes keturi apie vieną jų sunėrėm rankas ir tik-tik galėjome ją apkabinti. Tai stora buvo pušis. O tokių buvo pilna.

"Susišildė mes leidomės į darbą, su kirviais ir pielėmis. Ir pradėjo virsti augštos pušys. Ak! jos užė ir šniokštė ir laužė viena kitos viršunes, grindamos.

"Už pušyno, netoli, gludėjo sodžius, iš kurio pradėjo keper-

lioti seniai ir bobos, išgirdę virštant dideles pušis. Jie susirinko prie sugulusių pušių ir apsikabinę jas raudėjo. Žiurėdamas į nusiminusius sodiečius aš pradėjau jausti gailėstį kertamo miško. Ir tuom tarpu išgirdau jo paskutinę mirties giesmę ir ryžaus ją imituoti vakarė palapinė sugrįžęs...

"Pavasariui auštant mūsų šimtai... Ne, tukstanciai iš visų pusių susijėme į vieną daiktą mišką kirsdami. Ir neapmatomas žemės plotas pasiliko kelmais ir šakomis nutiestas. Sienojai užpildė miestus ir miestelius. Ir visi džiaugėsi pigiomis lentomis. Mes skubinom iškirsti tą gražų mišką, kad kompanijai, kuri tik buvo nupirkus jį, nereikėtų takų mokėti... Gaila, mano broliai, tokio gražaus miško. Nė jus, nė aš, nė sekančios kartos jo nebeatmė, bet aš nemoku žodžiais pasakyti kaip jo man gaila. Aš nėsu poetas. Šita armonikėle aš tegaliu tai išreikšti. Kas nors atneškite išgerti."

Jis smagiai užsivertė stiklelį.

—Tai, iš kur jis tą išmokai? O žmones, sviete yra daiktų, kurie labai mus paliečia. Tik nevisada. Pavyzdžiui, kada aš guli vagono ir pro jį pradeda vėjas švilpti. Ant manęs daugiausia veikia vėjas. Aš nesusiūdinčiau taip, man rodos, pamatęs žmogaus galvą, kaip išgirdęs vėją kamine. Vėjas už sienų ir kukuruzų dirvoje taip pat liudnas. Ar jums nepasidaro graudu, kada jus vienas esate kur ir girdite už sienų smarkų vėją gimdant visokius balsus?

—Užtrauk dar "Kaip Mes Mišką Kirtom," Povyl.

—Gerai. O paskui aš pagrajysiu "Liudnas Vėjas Kamine." Šitą melodiją aš sugalvojau dar studentu tebebudamas.

Povylas pradėjo vėl grajyti "Kaip Mes Mišką Kirtom."

Mes, į ratą susispietę, klausėmės ir tarytum matėme ir girdėjome, kaip uždamos, traskėdamos virto ir gulo viena prie kitos augštos pušys ir kaip paskui susitiko vienoj vietoj mišką kirsi-

dami šimtai darbininkų. Kada jis antru sykiu pabaigė tą brangią melodiją, mes buvome gataivi paimiti ir pakelti į augštą tą mažą vyrą už jo gabumus.

—Aš tavim budamas, Povyl, čia nebučiau. Aš eičiau ant estrados, — vienas patėmyjo jam.

Jis meiliai pažvelgė į tą vyrą ir atsakė:

—Ir aš manau, kada nors pri-

lioti seniai ir bobos, išgirdę virštant dideles pušis. Jie susirinko prie sugulusių pušių ir apsikabinę jas raudėjo. Žiurėdamas į nusiminusius sodiečius aš pradėjau jausti gailėstį kertamo miško. Ir tuom tarpu išgirdau jo paskutinę mirties giesmę ir ryžaus ją imituoti vakarė palapinė sugrįžęs...

"Pavasariui auštant mūsų šimtai... Ne, tukstanciai iš visų pusių susijėme į vieną daiktą mišką kirsdami. Ir neapmatomas žemės plotas pasiliko kelmais ir šakomis nutiestas. Sienojai užpildė miestus ir miestelius. Ir visi džiaugėsi pigiomis lentomis. Mes skubinom iškirsti tą gražų mišką, kad kompanijai, kuri tik buvo nupirkus jį, nereikėtų takų mokėti... Gaila, mano broliai, tokio gražaus miško. Nė jus, nė aš, nė sekančios kartos jo nebeatmė, bet aš nemoku žodžiais pasakyti kaip jo man gaila. Aš nėsu poetas. Šita armonikėle aš tegaliu tai išreikšti. Kas nors atneškite išgerti."

Jis smagiai užsivertė stiklelį.

—Tai, iš kur jis tą išmokai? O žmones, sviete yra daiktų, kurie labai mus paliečia. Tik nevisada. Pavyzdžiui, kada aš guli vagono ir pro jį pradeda vėjas švilpti. Ant manęs daugiausia veikia vėjas. Aš nesusiūdinčiau taip, man rodos, pamatęs žmogaus galvą, kaip išgirdęs vėją kamine. Vėjas už sienų ir kukuruzų dirvoje taip pat liudnas. Ar jums nepasidaro graudu, kada jus vienas esate kur ir girdite už sienų smarkų vėją gimdant visokius balsus?

—Užtrauk dar "Kaip Mes Mišką Kirtom," Povyl.

—Gerai. O paskui aš pagrajysiu "Liudnas Vėjas Kamine." Šitą melodiją aš sugalvojau dar studentu tebebudamas.

Povylas pradėjo vėl grajyti "Kaip Mes Mišką Kirtom."

Mes, į ratą susispietę, klausėmės ir tarytum matėme ir girdėjome, kaip uždamos, traskėdamos virto ir gulo viena prie kitos augštos pušys ir kaip paskui susitiko vienoj vietoj mišką kirsi-

dami šimtai darbininkų. Kada jis antru sykiu pabaigė tą brangią melodiją, mes buvome gataivi paimiti ir pakelti į augštą tą mažą vyrą už jo gabumus.

—Aš tavim budamas, Povyl, čia nebučiau. Aš eičiau ant estrados, — vienas patėmyjo jam.

Jis meiliai pažvelgė į tą vyrą ir atsakė:

—Ir aš manau, kada nors pri-

lioti seniai ir bobos, išgirdę virštant dideles pušis. Jie susirinko prie sugulusių pušių ir apsikabinę jas raudėjo. Žiurėdamas į nusiminusius sodiečius aš pradėjau jausti gailėstį kertamo miško. Ir tuom tarpu išgirdau jo paskutinę mirties giesmę ir ryžaus ją imituoti vakarė palapinė sugrįžęs...

"Pavasariui auštant mūsų šimtai... Ne, tukstanciai iš visų pusių susijėme į vieną daiktą mišką kirsdami. Ir neapmatomas žemės plotas pasiliko kelmais ir šakomis nutiestas. Sienojai užpildė miestus ir miestelius. Ir visi džiaugėsi pigiomis lentomis. Mes skubinom iškirsti tą gražų mišką, kad kompanijai, kuri tik buvo nupirkus jį, nereikėtų takų mokėti... Gaila, mano broliai, tokio gražaus miško. Nė jus, nė aš, nė sekančios kartos jo nebeatmė, bet aš nemoku žodžiais pasakyti kaip jo man gaila. Aš nėsu poetas. Šita armonikėle aš tegaliu tai išreikšti. Kas nors atneškite išgerti."

Jis smagiai užsivertė stiklelį.

—Tai, iš kur jis tą išmokai? O žmones, sviete yra daiktų, kurie labai mus paliečia. Tik nevisada. Pavyzdžiui, kada aš guli vagono ir pro jį pradeda vėjas švilpti. Ant manęs daugiausia veikia vėjas. Aš nesusiūdinčiau taip, man rodos, pamatęs žmogaus galvą, kaip išgirdęs vėją kamine. Vėjas už sienų ir kukuruzų dirvoje taip pat liudnas. Ar jums nepasidaro graudu, kada jus vienas esate kur ir girdite už sienų smarkų vėją gimdant visokius balsus?

—Užtrauk dar "Kaip Mes Mišką Kirtom," Povyl.

—Gerai. O paskui aš pagrajysiu "Liudnas Vėjas Kamine." Šitą melodiją aš sugalvojau dar studentu tebebudamas.

Povylas pradėjo vėl grajyti "Kaip Mes Mišką Kirtom."

Mes, į ratą susispietę, klausėmės ir tarytum matėme ir girdėjome, kaip uždamos, traskėdamos virto ir gulo viena prie kitos augštos pušys ir kaip paskui susitiko vienoj vietoj mišką kirsi-

dami šimtai darbininkų. Kada jis antru sykiu pabaigė tą brangią melodiją, mes buvome gataivi paimiti ir pakelti į augštą tą mažą vyrą už jo gabumus.

—Aš tavim budamas, Povyl, čia nebučiau. Aš eičiau ant estrados, — vienas patėmyjo jam.

Jis meiliai pažvelgė į tą vyrą ir atsakė:

—Ir aš manau, kada nors pri-

lioti seniai ir bobos, išgirdę virštant dideles pušis. Jie susirinko prie sugulusių pušių ir apsikabinę jas raudėjo. Žiurėdamas į nusiminusius sodiečius aš pradėjau jausti gailėstį kertamo miško. Ir tuom tarpu išgirdau jo paskutinę mirties giesmę ir ryžaus ją imituoti vakarė palapinė sugrįžęs...

"Pavasariui auštant mūsų šimtai... Ne, tukstanciai iš visų pusių susijėme į vieną daiktą mišką kirsdami. Ir neapmatomas žemės plotas pasiliko kelmais ir šakomis nutiestas. Sienojai užpildė miestus ir miestelius. Ir visi džiaugėsi pigiomis lentomis. Mes skubinom iškirsti tą gražų mišką, kad kompanijai, kuri tik buvo nupirkus jį, nereikėtų takų mokėti... Gaila, mano broliai, tokio gražaus miško. Nė jus, nė aš, nė sekančios kartos jo nebeatmė, bet aš nemoku žodžiais pasakyti kaip jo man gaila. Aš nėsu poetas. Šita armonikėle aš tegaliu tai išreikšti. Kas nors atneškite išgerti."

Jis smagiai užsivertė stiklelį.

—Tai, iš kur jis tą išmokai? O žmones, sviete yra daiktų, kurie labai mus paliečia. Tik nevisada. Pavyzdžiui, kada aš guli vagono ir pro jį pradeda vėjas švilpti. Ant manęs daugiausia veikia vėjas. Aš nesusiūdinčiau taip, man rodos, pamatęs žmogaus galvą, kaip išgirdęs vėją kamine. Vėjas už sienų ir kukuruzų dirvoje taip pat liudnas. Ar jums nepasidaro graudu, kada jus vienas esate kur ir girdite už sienų smarkų vėją gimdant visokius balsus?

—Užtrauk dar "Kaip Mes Mišką Kirtom," Povyl.

—Gerai. O paskui aš pagrajysiu "Liudnas Vėjas Kamine." Šitą melodiją aš sugalvojau dar studentu tebebudamas.

Povylas pradėjo vėl grajyti "Kaip Mes Mišką Kirtom."

Mes, į ratą susispietę, klausėmės ir tarytum matėme ir girdėjome, kaip uždamos, traskėdamos virto ir gulo viena prie kitos augštos pušys ir kaip paskui susitiko vienoj vietoj mišką kirsi-

dami šimtai darbininkų. Kada jis antru sykiu pabaigė tą brangią melodiją, mes buvome gataivi paimiti ir pakelti į augštą tą mažą vyrą už jo gabumus.

—Aš tavim budamas, Povyl, čia nebučiau. Aš eičiau ant estrados, — vienas patėmyjo jam.

Jis meiliai pažvelgė į tą vyrą ir atsakė:

—Ir aš manau, kada nors pri-

Katalikiškas Sabotažas.

Nuo pat pradžios mūsų tautiško atgijimo, kur tikrai nepažvelgsime, visur yra matomas katalikiškas sabotažas (—ardymas, griovimas) visų Tautos ir demokratybės reikalų, darbų. Pirm viso ko, mes turime išidėmėti, kad katalikystė yra seniai išgyvenusi politiška partija su nieku nesiskaitančiais vadais, kunigais, kurie niekur ir niekad neveikė žmonių ir šalies gerovei, bet visados tiktai savo valdančiosios partijos naudai, klerikalizmui, jezuitizmui, po priedanga tikėjimo, tai dušios išganymo — grobimo ir valdymo turtais ir žmonėmis, kaip avimis. Katalikystė yra vienu kunigų valdžia ant viso ko ir yra vadinama teokratija, lietuviškai pasakius dievokratija — Dievo ar dievų valdžia, ir prasidėjusi pasakų gadyneje pas kinus, japonus, chaldėjus, persus, syrus, fenicijonus, aigiptėnus, žydus, kur kunigai visur buvo Dievo valios reikėjais, savo naudon įstatymų davėjais ir visados šventais vadina-

mų, nors žiauriausiose formose ir išpildyme. Ta dievokratija yra ir dabar vykinama katalikiškų kunigų po direkcija Papos, kaip Dievo vietininko ant žemės, kurio prerogatyvą pasisavino carai, kaizeriai, karaliai vis "iš Dievo malonės," ir su pagalba savų kunigų engė savo šalies gyventojus, kaip ir kaimynus vergė.

Priešais šitą teokratiją — dievokratiją vėlesniame laike atsirado demokratija — pačių žmo-

nių valdžia, kurią žmonės maino, taiko, sulyg gyvenimo reikalavimų, ir daugumoje jau nutrenkė carus, kaizerius ir karalius su kunigais, ir įvedė savo žmonių valdžią — demokratiją, kur visi žmonės turi lygias teises šalies valdyme ir rinkime visų valdininkų.

Lietuvos atgimimo tėvų patriarkų obalsis visados buvo demokratija, žmonių valė, prieš despotizmą — priešpaudą caro ir kunigų — dievokratiją. Nežiurint caro persekiojimų Lietuvoje, kiekvienas kunigas savo parapijoje buvo pilnu valdininku-dievokratu lietuvių dvasės reikaluose, ir taip išspriaudžiūsi ir davatku-dievašninkų smegenis, kad labai yra lengva kunigui juos — jas valdyti su gaidinimais velnio, tai viliojimaiis dangų, tai paluosavimu nuo kalčių, net kriminališkų, suteikiant atilaidus už kriminališkus darbus dievokratijos — kunigų naudai.

Lietuvos Nepriugulmybei įsikurus, pradžioje mūsų dievokratai, kurie pasivadino "krikščionimis demokratais tikrai apgavimui žmonių, buvo net sukalbami, net tikėtasi buvo bendro darbo, kaip ilgainiui mūsų tie dievokratai ištyrę demokratijos jieškinius 'St. Seime ir nuolatiname Seime vis ir vis pradėjo demokratijos pagrindus ardyti, griauti, nesiskaityti su mažesne dalia žmonių, gyventojų, kaip ir Seimo atstovų. Rinkimuose ir nuolatinį Seimą dievokratai pralaimėjo ir gavo lygiai pusę Seimo atstovų, taip, kad negalėjo niekur praversti savo užsimanymų, nenaudai visos Lietuvos, kaip tai jie buvo pratę daryti St. Seime, kur jie buvo daugumoje. Kada antrame Seime jie negalėjo nieko praversti be susitarimo su demokratais, tada tieji dievokratai tuojaus pradėjo sabotažą-griovimą. Prieš teisingumą, jie, dievokratai, tuojaus sulaužė savo priimtąją Konstituciją renkant Seimo prezidiumą, jau budami mažumoje, ir visai sumynė konstituciją išrinkdami savo katalikišką prezidentą, Stulginską, su trisdešimt šešiais (36) balsais, net savo mažesne puse (nes dievokratų yra 39), kuris (Stulginskas) butinai turėjo gauti Seimo atstovų didumą balsų keturiolikašimt bent.

Tieji dievokratai turėjo savo rankose valdžią ir vedė visą šalį į neišbrendamus vargus, bedas ir įvedė. Dabar ant greitųjų turime tikrai pažiūrėti, kaip tie dievokratai susabotažavo Seimą. Be susitarimo jie pastatė savus ministerius, kurie jau buvo nuvedę šalį į vargus ir norėjo tuos ministerius palikti, su kuomi nesutiko demokratai ir jų paskirtoji ministerija turėjo pasitraukti, nes negavo Seimo patvirtinimo, ir tam įvykui, visai nebuvo reikalo Seimą išardyti, bet paskirti sudėtinę-koalicinę ministeriją, kuri tikrai būtų buvusi Seimo užgirta dideliu daugumu balsų. Bet dievokratams kas kitas rūpėjo. Jie pasitikėjo savo neprotingam įsitikinimui, kaip jau seniai ir agitavo, kad Seime turi būti dievokratų-davatku dauguma, kad būtų jiems galima iščiulpti iš gyventojų kas dar liko neiščiulpta per jų nelemtą partvarkymą. Seimo išardymo die-

noje, pagal dievokratų programą, į Seimo svetainę susirinko nemaža milicijos, ir vaikėzų su revolveriais (fašistų), kuriems vadovauja kun. Vilimavičius ir keikia supuvimą demokratiškos tvarkos, kaip tai jis padarė vasario 16 nuo Seimo laiptų. Dr. Bistras pasigarbino save atidarydamas paskutinę Seimo sesiją ir perskaitė Stulginskio raštą išgriaunantį Seimą, kurį perskaitė, dievokratai ploja rankomis — kada demokratai verkia, ir turi verkti kiekvienas lietuvis, tikras lietuvis, tikras tautietis, matydamas kaip dievokratai griauja Tautos šventnamį — Seimą. Tai buvo trečiasis aktas dievokratų sabotažo.

Dabar dievokratai grąšina liaudžiai Lietuvoje, kad į trečiąjį Seimą rinkytų tikrai dievokratus. Pamatysime kaip liaudis į tą grąšinimą atsakys, turėdama omenyje:

1) Praradimą visų pinigų šalyje, dėlei suvėluoto išleidimo savų pinigų.

2) Lupimo žmonių dideliais mokesčiais, net neteisėtais ir revkizicijomis.

3) Spekuliacija su miškais, kuriuos vežė į užsienį, kur ukininkas nei malkoms pagaliao negavo nusipirkti; valdžia dar nori iškirsti 70,000 hektarų miško.

4) Žemės reforma taip "sufušeriuo," kad dvarininkai galėjo savo dvarus išsidalinti sau ir išsiparduoti rinkos kaina.

5) Visose svarbesnėse vietose pastatė savo valdininkus, kurie tikrai savo kišenių dabojo prisipildyti ir visai varginti gyventojus.

6) Sutiko ant Santarvės reikalavimo neutralizuoti Nemuną, kad lenkai galėtų Lietuvos miškus plukdyti į užsienį;

7) Tyčiomis kėlė partvyvišką kovą ir atidavė lenkam Vilnių.

8) Tyčiomis leido bankoms plėsti gyventojus su spekuliacija imant nuo 60 iki 200 nuošimčių už paskolas.

9) Vidaus Reikalų Ministeris Oleka pats vienas sutiko atiduoti pravoslavų šventikams Universiteto namus, kuriuose studentai-medikai studijavo anatomiją.

10) Atstumimas Klaipėdos krašto nuo rinkimų į trečiąjį Seimą, nes Klaipėdai yra teikiama "autonomija" (savivaldybė), iš baimės, kad Klaipėdiečiai nepadidintų bent šešiais atstovais demokratų skaitliaus.

Taigi matydami mūsų dievokratų užsimojimus ir daug nelaimių užtrauktų ant Lietuvos, taipgi atsimindami visus dievokratų sabotažus Amerikoje, visi tautiečiai, kuriems rupi Lietuvos ir brolių likimas, sukurskime ir susispieskime į abazą kovai prieš dievokratų avanturas per apvietimą liaudies, idant politikos ir ekonomijos srityse kunigai netektų pagrindo, kad liaudis jiems pasakytų: jus kunigėliai, sėmę mokslus seminarijoje, mokinkite žmones vien meilės Dievo ir artimo bažnyčiose. Politika ir ekonomija yra ne jūsų darbas ir jį palikite tiems, žmonėms, kurie tai supranta.

Ant galo neskupėkime \$1 ir kito rinkimų agitacijai Lietuvoje, kad šiuose rinkimuose taptų išrinkta didelė dauguma Seimo atstovų demokratų, kad būtų galima atitaisyti bent dalinai, ką dievokratai išgriovė.

Tautietis.

Ko aš noriu Kalėdoms? Aš noriu, kad visi kardinolai, vyskupai, kunigai ir pastoriai prisipažintų, kad jie nieko nežino apie dangų ar pragarą, nieko apie velnius ar dvasias, dievus ar aniulus. Aš noriu, kad visas svietas būtų liuosas — liuosas nuo neteisybės, liuosas nuo prietarų. — Ingersol.

Sienai Sugriuvus.

Aukšta siena, skyrusi brolius, sugriuvo...

Prisiglaudė Klaipėda prie Lietuvos; Mus kruvinos aukos veltui nepražuvo, — Išėjom laimėtojai mes iš kovos.

Šešis ilgus amžius gyvenom atskirti, Mus artino vien tik bendra praeitis, Nors lemta mums buvo daug vargo patirti, Bet vėl susijungt neapleido mintis.

Nežuvo dvasia Lietuvos nemirtinga, Gyveno jiniai nuolatos mummyse, Ir meilė brangios tėvų žemės galinga Neliovė liepsnojusi mus širdyse.

Ir siena atskirti išvien dažnai veikėm, Kuomet bendram tikslui reikėjo tarnaut, Vieni kitiems dvasišką paramą teikėm, Mokėdami priešų budrumą prigaut.

Po svetimu jungu mes neištaut

gyvuoti ir bujoti. O Sandaros partijos stiprėjimas atneš daug naudos Lietuvai.

Turiu priminti, kad mūsų partijoje yra ir vyrų svyrų jėgų, nesustiprėjusių politiškai. Žinau, kad vyrai skaito Moterų Skyrių pirmiausia, kad norėčiau persergeti jus, vyručiai, apsaugot, kad moteris nepralenktų jums Sandaros principuose.

Prie darbo, Sandariečiai! Dirbim kiek galėdamos! Tverkime naujas kuopas! Skleiskime "Sandarą!"

Alдона Geldgelutė.

TAKTIKOS KLAUSIME SU SOCIALDEMOKRATAIS.

Balandžio 3 d. 1923 m., Brooklyn, N. Y. įvyko tautininkų-sandariečių veikėjų konferencija, aptarti keletą skubotų šios dienos reikalų. Konferencijoje dalyvavo sekanti veikėjai: A. Ivaškevičius, K. Norkus, J. O. Širvydas, J. W. Liutas, A. L. T. Sandaros pirmininkas, J. Ambraziejus, St. E. Vitaitis, V. K. Račkauskas, A. Mikalauskas, A. B. Strimaitis, L. G. Kazianus, J. Vitkauskas, M. W. Bush.

Dienotvarkėje, apat keletu klausimų, kurie nėra skelbtini, buvo pakelta klausimas: ar gali Sandariečiai remti socialdemokratų agitacijos vaju, kaip kuriose vietose teko pastebėti. Šitas klausimas plačiai apkalbėta ir pagaliau priimta sekantis pareiškimas:

"Sandariečių veikėjų konferencija randa reikalingu patarti A. L. T. Sandaros Centro Valdybai, kad paskelbtų visos mūsų organizacijos žiniai žemiau einančių pareiškimą:

"Konferencija plačiai apsvairstė mūsų partijų programinius ir savytarpinius santykius čionai Amerikoje bei Lietuvoje, ir atrado, kad valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai toli gražu nėra viena antrai artimos partijos, kaip tai yra kaip kurių ir mūsų pačių tarpe manoma ir kaip tą nuolatos skelbia įvairios klerikalų partijos ir mūsų komunistai. Mūsų supratimu, valstiečiai liaudininkai apima plačiausius Lietuvos gyventojų luomus, kaip ukininkus taip ir kaimo darbininkus ir visus pažangiuosius Lietuvos žmonių sluoksnius, kurie pirmiausia vieton stato, šiuo pergyvenamuoju momentu Lietuvos Nepriklausomybę ir atstatymą Lietuvos ekonominio gyvenimo, taipgi plačiausią žmonių pažangą. Tuom tarpu socialdemokratų taiko savo veikimą tik į fabričių darbininkus, kurių Lietuvoje dar labai mažai yra, ir pirmiausia vieton stato internacionalizmą, o Lietuvos nepriklausomybę ir tautos, kaip tautos, reikalus stato tik antron vieton. Todėl mes, tautininkai-sandariečiai, kurie tuom tarpu esame arčiausiame kontakte su valstiečiais liaudininkais, nors kaip kuomet atsistojame į bendrą darbą su socialdemokratais, kaip ir su kitomis partijomis, kuomet jos eina kuriame klausime bendrai tautos labai darbuotis, vienok kuomet stojame dirbti išimtinai tiktai savo partijos programui, kurį darbą vesti, kaip ve ir ir dabar vedame vaju pagelbėti Lietuvos Seimo rinkimuose valstiečiams darbininkams, mes randame butinai reikalingu, kad Sandariečiai visos savo pajėgas įtemptų tiktai savo partijos darbui.

"Mes tikimės, kad šiuo pareiškimu prisidėsime prie išdirbimo mūsų taktikos ir mūsų nusistatymų į kitas partijas ateityje, nes šitas A. L. T. Sandarai, kaip savistovei politinei partijai, yra ir bus reikalinga."

Konferencijos Vedejai:
Pirm. J. Ambraziejus,
Sekt. J. O. Širvydas.

JEI NORITE VISKĄ ŽINOTI, SKAITYKIT "SANDARĄ."

Lenkbernių Melagystės.

So. Bostono lenkberniai "Keleiviečiai" matydami, kad savo lenkiška simpatija pražudė savo autoritetą visuomenės tarpe ir kad savo provokacijomis per geltonlapį "Keleivį" negali išplėsti lietuvių jausmą iš tikrų lietuvių krutinių, kad tuomi pakreipti juos lenkų pusėn, pradėjo savo prolenkišką provokaciją gyvu žodžiu nuo estradų. Kovo 23 d. tie lenkų bernai buvo susirengę neva "masinį" mitingą, kad išplusti tuos žmones, kurie šandien dirba tikrą Lietuvos darbą. Kadangi bostoniečiai gerai žino tuos lenkų simpatizatorius, kurie ant savo prolenkiškų veidų užsimovę lietuviškas kaukes lenda į lietuvių tarpą — nušvilpė juos nuo estrados neleidami kalbėti ir pasiuntė juos į jų polką-litewską lizdą, iš kurio jie ranka rankon, kaip keleiviečiai, taip ir lenkai, bendrai skelbia, pasaulio akyse, kad Lietuvoje esanti revoliucija ir kitokie nebūti dalykai. Kadangi tie lenkberniai ir ten esanti lenkai surpanti gerai, kad kada Vilnius liko pripažintas lenkam, lietuvių jo neišsivadė, tokiu būdu jie šandien ir skverbiasi į lietuvių tarpą, kad suardyti vienybę, kad bendrai sutartinu darbu negalėtų stoti į Vilniaus atvadavimo kovą.

Tie lenkberniai pamatė, kad lietuvių geroju neįsileidžia į savo tarpą, tai jie pasisamdė policiją kovo 30 d. surengė kitą savos rušies masinį mitingą, kad išpludus tuos žmones, kurie šandien dirba dėl Lietuvos ir kad paskleidus kodaugiausiai savo prolenkiškos provokacijos. Tą mitingą šaukė obalsiu protestavimui prieš kokius tai juodašimčių-susodininkus, bet publikos susirinko neskaitydami, o policijos ir viešos ir slaptos didelis burys. Mat bostoniečiai gerai žino, kad čia jokių juodašimčių nėra, išskiriant lenkiškus juodašimčius, kurie tą mitingą rengia.

Pirmiausiai kalbėjo J. Neveckas "Keleivio" spaustuvės darbininkas, kuris teisino savo borus, kurie pereitą kartą negavo kalbėti. Taipgi skaitė savo bosų sutaisytą rezoliuciją Vilniaus reikale. Mat ta rezoliucija jiems buvo kaip vilko įlindimas į avies kailį, kad pasirodžius, jog ir jie rupinas Lietuvos reikalais.

Antras kalbėjo lenkų gaspadorius Michelsonas. Jam pasirodžius ant estrados, publikoj vėl pasidarė neramumas, matant prieš save lenkų berną ir per kokias 5 minutes nedavė jam kalbėti. Bet kada svetainėj buvo stiprios policijos ir narsė (Michelsonas buvo atsivedęs), tai publika apsiraminė. Lenkbernis Michelsonas su policijos pagalba gavęs kalbėti priplauškė visokių nesąmonių, daugiau negu kad per savo geltonlapį "Keleivį". Visą savo šmeižtą vertė ant Sandariečių. Mat jis yra įpykęs, kad Sandariečiai nepritaria jo prolenkiškai politikai. Taipgi jis Juodošišku būdu mėgino įtikrinti publiką, kad Sandariečiai nesutikę bendrai rengti masinį mitingą dėlto, kad buvo tikslas išnešti rezoliuciją prieš Vilniaus atvadimą lenkam. Taipgi jis pabrėžė, kad kada Sandariečiai ant to nesutiko, tai jie vien rengė masinį mitingą tam tikslui, o Sandariečiai bijodami, kad ta rezoliucija nebūtų išnešta — suradė sušauktą mitingą... Tai yra didžiausia nesąmonė, kokią gali pasakyti tik lenkberniškas liežuvis! Kada tas lenkų gaspadorius Michelsonas atsilankė pas mus į "Sandaros" Administraciją ir pasikvietė mane ir redaktorių pasitarimui link bendro veikimo, tai apie Lietuvos reikalus neužsiminė nė pusė žodžio. Jis mums padavė tokį pleną, kad mes, Sandariečiai, kurie turime

virš 10 Sandaros kuopų Mass. Valstijoje, sueitume į uniiją su "Litewskos-Polckos" spaustuvės bosais ir bendrai rengtume prakalbas po visą Mass. valstiją, kad surinkus kodaugiausia pinigų. Gi kada mes, Sandariečiai, surinksime daug pinigų, tai turėsime pusiau pasidalinti su lenkų burdingbosiais ir tada sunaudosime tam, kam kas norėsime skyrium. Reikia, pusę pinigų gaus Sandariečiai, o antrą pusę lenkų burdingbosiai. (Žinoma, jų burdingierių brolių naudai.) Sandariečiai ant to nesutiko, ir Michelsonas pats vienas šaukė tą susirinkimą ne dėl rezoliucijos išnešimo, bet dėl aukų rinkimo, kas buvo ir padaryta. Gi kaslink antrame mitinge priimtos rezoliucijos, tai Michelsonas pats pareiškė, kokiam tikslui ji buvo išnešta. Jis viešai pareiškė, kad ta rezoliucija buvo taikoma Sandariečiams, nes, kuris už ją balsuos, pasirodys pritariantis "keleiviečių" politikai, o kuris ne baltuos, tai pasirodys priešingas Vilniui. Reikia, pats Michelsonas prisipažino, kad ta rezoliucija buvo ne dėl pasitarinavimo Lietuvai, bet tik tam tikru politišku išrokavimu. Kaipgi Michelsonas iš tikros širdies gali kovoti už Vilniaus atvadavimą, kada jo tikras dėdė arba jo, Michelsono, tėvo tikras brolis, pralotas Michelkevičius, sykiu su lenkais veikdamas Vilniuje, išardė lietuviškas mokyklas, kojomis spardydamas lietuvių vaikučius sukruvintus iš mokyklų išmėtė ant gatvės, o į mokyklas susodino lenkų mokytojus ir lenkų vaikus! Šis faktas mums aiškiai parodo, kam tarnauja Michelsono giminės nariai, tad ir

nėra stebėtina, kad įvyko keleiviečių-lenkų uniija.

Tolesnei Michelsonas išjuokė A. Ivaškevičiaus darbus Klaipėdos sukilimo laiku, kurio darbus įvertino kaip Lietuvos pažangioji spauda, taip ir pačių sukilėlių Klaipėdiečių laikraštis "Prūsų Lietuvių Balsas." Girdi, tik mums turi būti padėka ir priėmus tūri lenkti galvas už Klaipėdos atvadavimą, nes mes pirmieji stojome į kovą už Klaipėdos atvadavimą. Stebėtina ir nesuprantama, kokiū būdu tas lenkų burdingbosis kovojo už Klaipėdos kraštą? Kada Bostoniečiai bendrai rengė masinį mitingą, kad pagelbėti Klaipėdos sukilėliams, tai tas lenkbernis Michelsonas nenorėjo į savo pusiau lenkišką-lietuvišką ofisą leisti palikti plakatu, šaukiančių tą susirinkimą, na, o kada buvo prašyta, kad pagarsintų savo gazietoj, tai pagarsindamas diskreditavo tą susirinkimą, agituodamas, kad į jį neitų pažangesni žmonės! Ar tai kova už Lietuvos Laisvę? Taipgi Michelsonas pamerkė Lietuvos valdininkus už jų nemokėjimą lietuvių kalbos, bet apie save visai neprisiminė, kada jis pats paliovė lenkiškai kalbėti. Žodžiu sakant, Michelsonas moka tik kitus šmeižti, o visai neatsižvelgia, kokiame ve-

žime pats važiuoja. Pasišventęs melagystėi šmeižimui taip nusi-melavo, kad net jo sėbras JURGIS pertraukęs kalbą pastebėjo, kad neteisybė.

Atsižvelgiant į tą viską kas aukščiau paminėta, bostoniečiai ir nepakenčia jo neleidami jam kalbėti.

Po prakalbos buvo duota statyti klausimai, bet davė tik dviem, o kitiems nedavė, nes suprato, kad jo melagystės bus viešai parodytos, tokiu būdu nieko nelaukdamas nusinešdino nuo estrados.

K. J. PAULAUSKAS.

SUIMTI VAGIŠIAI.

Prieš kelias dienas išplėsta Rokiškio pašte apie 30,000 litų. Keletui dienų praėjus, Radviliškyje suimta Antanas Vidutis, gi kovo 14 d. Kaune suimta ir Antanas Samuilis Rokiškio milicijos nuovad. virš. padėjėjas. Jų suspėta išvogtieji litai pa-keisti doleriais ir svarais, taip pat prisipirkta įvairių brangenybių. Tardant paaiškėjo, kad jie buvo pasirodę sprukti užsienin slaptu būdu. Rasta pas Vidutį 3,523 lt. 158 doleriai, 2 anglų svarai, gi pas Samulį — 61 lt. 970 dolerių ir du anglų svarai. Be to rasta auksiniai laikrodžiai, žiedai ir tt.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip lengva visiskai iš galvos pašalinti pleiskaną. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

ta pleiskaną mirtinąjį priešą — ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir Ruffles pagelbės jums visuomet ją tokią užlaikyti. Svaru galvos oda užlaiko plaukus puikius — pleiskanos tuojaus sunaikina juos. Nuspirkite bonką Ruffles savo aptiekoje šiandien už 65c., arba prisijuskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

TEATRAS!

"UŽKEIKTA MERGELĖ"

ir

"SULIG NAUJAUSIOS
MADOS"

—RENGIA—

A. L. T. SANDAROS

MOTERŲ 78 KUOPA,

Lietuvių Saleje

Kampas E' ir Silver Sts.,

South Boston, Mass.

Pradžią lygiai 8:00 val. vak.

Photo by George C. Stukas.

Šalin prakeiktos dvasios.

Subatoje, Balandžio-April 21 d., 1923 m.

"Užkeikta Mergelė" keturių veiksmų tragedija: atvaizdina dukters žiaurų pasielgimą prieš savo dėduką, užtai jį jai prakeikia ir jai išauga barzda, ir. antgalo, tampa nužudyta.

"Sulyg Naujausios Mados" dviejų veiksmų komedija. Čia parodo kvailybės merginų kaip joms atsitinka iš varinėjimų stailų.

Šie veikalai yra puikiai ir juokingiausi iš visų kitų statomų mūsų lietuvių scenoje.

Kadangi vaidins rolėse patyrę dalyviai, todėl galite iškalno tikėtis artistiško atvaizdinimo. Vadovaujanciose rolėse dalyviai šios ypatos: V. P. Jankauskas, Zuzana Neviackienė ir A. Juodgudis. Taipgi ir visas kitas rolės atvaizdins gabūs aktoriai.

Įžanga 50c., ir 35c.

Kviečia A. L. T. S. M. 78 Kp.

TIKYBINIŲ KNYGŲ NEPERKA.

Maldaknygių, tikiybinių turinio knygų ir devocijų žmonės nenori pirkti. Tų dalykų pirkliai skundžiasi, kad negali išgyventi tokiais reikalais besiversdami.

PAJIESKAU savo moteries Marcelės Kisilienės, kurios paveikslas čia telpa.

Ji pabėgo su Broniu Navolinsku 30 metų amžiaus. Jis yra biskupų ruplietas ir priešais vienas viršutinis dantis yra auksinis. Jie pabėgdami mane labai nukriaudė. Taipgi jie su savim pasiėmė mergaitę Tofilę 5 metų ir vaiką Broniuką 4 metų. Kas žino meldžiu man pranešti. Jei ji nori lai sugrįžta nevēliau kaip 6 mėnesius; paskiau nepriimsiu.

ROMANDAS KISIENIUS

22 Hunting St.,
E. Cambridge, Mass.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogų nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertė, jeigu akyse sviesu užgestu. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jūsų akys geros? Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsirėškia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PASAKARNIS, O.D. 377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass. OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

Lietuvių Garage.

Paroduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supplies). Išrandavojame automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sutaisymo mašinas.

PETRAS JAKIMAVICIUS.
541 East Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 51370.

Ofis Tel. S. B. 441
Residence W. Newton 1016-R.

LietuvysAdvokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civilikas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prieš kimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS.
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

AR ŽINOTE KAD

Žinomas senas biznierių ANTANAS NAUJOKAITIS

208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Mar ketą ir Grosernia. Kviečia visus apilinkės lietuvius kreiptis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavimą.

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
Lietuvius Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai Amerikoje

BINGHAMTON, N. Y.
Viešnių prakalbos.

Kovo 27 dieną čia mūsų miestelyje buvo surengtos prakalbos gerb. D. Slezevičienės ir V. Vencienės, Lietuvos Moterų Globos Komiteto atstovėms, kurios neseniai yra atvažiuavę Amerikon iš Lietuvos, našlaičių sušelpimo reikalais. Tas prakalbas jom surengė Sandariečiai. Publikos atsilankė neperdaug. Tur but dėl to, kad kunigėliai trubijoj išsi-
moję iki ausų, savo neprotaujantiems avelėms. Jie sako: ne-
aukite aukų toms bedieviškoms
prieglaudoms, tegul tie visi maži
bedieviukai išmiršta badu. O tie
klerikalizmo vergai ir klauso to
kunigų kvailo balso.

Pirmiausia, pirmsėdis M. Bal-
sėtis paaiškino to vakaro tikslą,
ir perstatė kalbėti p. Vencienę.
Visų pirma p. Vencienė paaiškino
publikai, iš kur tie pusbadžiai
Lietuvos našlaičiai atsirado, ir
kurios priežastis privertė tvirti
prieglaudas. Toliau nušvietė
Lietuvos našlaičių vargus, per-
statydama daug tikrų atsitiki-
mų kokią žiauri likimo ranka
juos spaudė. P. Vencienės kalba
yra labai įspūdinga. Po pertrau-
kos kalbėjo p. Slezevičienė. p.
Slezevičienė aiškiai nupiešė Lie-
tuvos našlaičių globėjimo reika-
lingumą. Taipgi paaiškino publi-
kai, kaip jų prieglaudas pavyz-
dingai auklėja tuos jaunus žmo-
nijos diegus, nes tie maži vaikū-
čiai yra leidžiami į mokyklas,
mokinami amatų — reiškia mu-
sų, Amerikiečių sudėtos aukos
nenueis vėjais. Taipgi p. Slezevi-
čienė pareiškė Amerikiečiams
padėkos žodį už suteiktas gausias
aukas Lietuvos našlaičiams.

Reikia pažymėti, kad per visus
prakalbas keliatas bolševikėlių
pasielgė pagal Bimbos ir girinių
žmonių etiką. Prie tos kvailios
demonstracijos prisidėjo kelias-
tas ir gyvojo ražančiaus davat-
kų. Negana to, kada mūsų gerb.
viešnios kalbėjo apie Lietuvos
našlaičių vargingą padėjimą, ir
karštai ragino publiką remti tas
labdaringas našlaičių prieglau-
das, mūsų bolševikai ir klerika-
lai, žvalgydamės viens į kitą šai-
posi, rėkuoja kaip vilkai girių
tankumyne. Tie sufanatizuoti
žmonės negirdi Lietuvos bėda-
jantių našlaičių balso, nes tie
žmonelės yra ištikro be akių, be
ausų, be širdies, kaip pagonų
stovylos.

Taigi į darbą, visi tautiečiai!
padėkime Lietuvos močiūtės vai-
kams sunkią gyvenimo našta
nešti, nes jų padėtis yra labai
sunki. Remkime tą mūsų moterų
šventą darbą, nes ant mūsų Tė-
vynės tebeslankioja juodi debes-
iai. Aukų surinkta \$53.00.

Vaidylius.

NEW BRITAIN, CONN.

Čion lietuviai geri tėvynainiai
darbuojasi be pasiliso. Kovo 25
d. buvo Klaipėdos krašto lietu-
vių šelpimo Komiteto susirinki-
mas, į kurį buvo užkviestos visos
New Britain draugijos atsiųsti
atstovus ir padidinti Komite-
tą. Visos draugijos bei kuopos
turėjo atsiuntę beveik po du
atstovus. Susirinko 28 atstovai,
taipogi buvo nemažas būrelis
žymesnių New Britaino visuom-
enės veikėjų. Pirmininkas J. Mi-
kalauskas atidarė susirinki-
mą pasakydamas trumpą prakal-
bėlę. Pareiškė, kad dabartinis
Komitetas jau savo darbą atliko
ir daug aukų pasiuntė Klaipėdos
sukilėliams ir reikėtų tas Komite-
tetas perorganizuoti. Visi atsto-
vai sutiko. Raštininkas V. Vitu-
kinas perskaitė protokolą praieito
susirinkimo. Protokolas vienbal-
siai priimtas. Nutarta perorga-
nizuoti Komitetą ir duoti var-
das: "Lietuvos Šelpimo Komite-

tas." Pirmininkas paprašė atsto-
vų išsirinkti valdybą naują. Pa-
kyla vienas klerikalas, atstovau-
jantis ALRKS. 109 kuopą V.
Vaznis, jis stato reikalavimą,
kad nereikia rinkti valdybą, bet
pirmiau nutarti, per kur pinigų
siųsime. V. Vaznis nesiliauja
triuškėmą kėles, kad Komitetas
turi pinigų siųsti neatbutinai
per Lietuvos atstovybę Ameri-
kai, kitaip jis nesutinka. Atsi-
randa V. Vaznio vienas ar du
pritarėjai. Kiti pareiškė, kad
mes neturime tikros atstovybės,
nes einas atstovo pareigas p. V.
Čarneckis neagituoja važinėda-
mas po lietuvių kolonijas. Ar jis
buvo nors kartą pas mums New
Britaine? Jam sekasi tik jezui-
tas, klerikalus ir škapliernikus
organizuoti ir puotas kelti. Visi
nutarė, kad pinigų siuntimo
klausimas palikti Komitetui va-
liai, kaip jis matys reikalą. Tada
V. Vaznis pasiliaiskina, kad buk-
tai jis yra taip SLRKA. 109 kuopos
įgaliojas, kad nepritari toki-
am Komitetui ir kad minėta
kuopa nerems aukų rinkime. Bet
mums visiems yra aišku, kad tai
vieno V. Vaznio nusistatymas.
Buvo dar vienas atstovas, SLR-
K narys, kurs užklaustas atsakė,
kad jis nežino jokių įgaliojimų
apie pinigų siuntimą, ir tas at-
stovas pristojė ant visų susirin-
kimo nutarimų.

Susirinkime buvo sutvertas
"Lietuvos Šelpimo Komitetą",
sudarytas iš šių narių, kaipo val-
dyba:
Pirm. Jonas Mikalauskas, vi-
ce-pirm. J. Gerdauskas, raštinin-
kas Viktoras Vitukinas, antras
raštininkas J. Maksimavičius, iš-
dininkas Mateušas Neimonas,
išdo globėjai: P. Kupstas, M.
Mažeika.

Nutarta surengti fėrus Lie-
tuvos šelpimui. Fėrai bus balandžio
27 d., trauksis iki balandžio 30
d., Lietuvos Svetainėje.

Patartina visiems remti tuos
fėrus, nes pelnas eis Lietuvos
šelpimui kovoje su lenkais, kur
mums narsi kariuomenė pasirūšis
atgauti Vilnių. Mes turim atva-
duoti mus žemelę nuo lenkų gro-
bikų!
Dzukelis.

PITTSBURGH, PA.

Kovo 26 d. šv. Kazimiero Mo-
kyklos Svetainėje buvo rodama
krutami paveikslai "Klaipėdos
užėmimas", kuriuose Lietuvos
šauliai prisiuntė savo atstovai
A. Žemaičiui. Pirmiau, kol pra-
dėjo rodyt, tai kalbėjo A. Žemai-
tis apie šaulius ir Klaipėdos užė-
mimą. Rodant paveikslus A. Že-
maitis aiškino žodžiu, nors buvo
užrašyta lietuviškai paaiškini-
mai. Buvo galima pastebėti, kad
turbut, buvo uždrausta kun. Ka-
žėno, kad neminėti vardas gerb.
A. Ivaškevičiaus: kur tik Ivaške-
vičius pasirodė, tai, sakto, ter
"vienas Amerikietis." Bet žmo-
nėms matant, kad vis tas pats
Amerikietis prakalbas sako, tai
kareiviams, tai darbininkams.
Žmonės ėmė sakyti, kad vis tas
pats Amerikietis, tai buvo pasa-
kyta, kad iš Bostono Ivaškevi-
čius.

Pertraukoj kalbėjo J. Milius—
sako: daug nekalbėsiu, nes ope-
ratorius serga kun. Kazėnas, tai
norim greičiau pabaigt. Ragino
aukuot šauliams. Šako, nors šau-
liai į politiką nesikiša, bet atei-
tyje turbut, ir tie tvarką pada-
rys, apsidirbę su priešais. Kiek
surinko aukų, nepasakė, nes ne-
są laiko, bet busią paskelbta
laikraščiuose.

Viena Pittsburgiečiams svar-
bu, kad tep visur buvo matyt
mūsų gerb. Ivaškevičius, o kad ža-
da pats but Pittsburge, tai dau-
gelis įdomauja jį išgirsti gyvu
žodžiu.
Sandarietis,

CHICAGO, ILL.

North-Side. — Laukiam gerb.
Slezevičienės ir Vencienės ir
Ivaškevičiaus su Kast. Norkum.
North-sidiečiai, rengkimės pa-
sitikti mūsų visuomenės darbuo-
tojus. Pileičiai Ivaškevičius ir
Norkus kalbės mūsų kolonijoje
balandžio 16 d. 8 v. vak. Liuosy-
bės salėje, kuriuod labai daug
paaiškys kaip apie Klaipėdos su-
kilimą, taip ir apie Lietuvos pa-
dėtį.

Balandžio 22 d. 2:30 po pietų
toje pačioje salėje kalbės vieš-
nios Slezevičienė ir Vencienė
apie Lietuvos našlaičių prie-
klaudą. Tos viešnių prakalbos
bus pamargintos stambium pro-
gramu. Turbut dainuos "Pir-
myn" choras, Vaikų "Bijunelio"
Draugijos vaikai pavieniai daly-
vaus, taip irgi iš vaikų orkestras.
Pil. Jonas Chėpaitis, daininin-
kas, pasižadėjo dalyvauti. p. P.
Surlpalius "Pirmyn" choro vedė-
jas, ir kiti dalyvaujantieji au-
kuoja savo laiką ir triusią Lie-
tuvos našlaičiams. Todėl šios kolo-
nijos pažangioji visuomenė dė-
pastangas naudai mūsų vargšų
našlaičių, kad rengiamas susi-
rinkimas butų pasekmingas.
Šiaurio gyventojas.

Broliai ir Sesutė Lietuviai!

Mūsų tėvynė Lietuva šiandien
yra labai pavojingoj padėtyje. Iš
visų pusių ji yra suspausta ne-
prietelių, kurie, kaip koki tigras,
laukia tik progos užplūti ant mu-
sų brangios tėvynės, pagriebti
jos laisvę į savo kruvinus nasrus
ir sudraskyti visą mūsų tėvynę į
mažyčius šmotelius.

Bet veltui jų laukimas. Mūsų
broleliai yra pasiriję kovoti už
laisvę mūsų brangios tėvynės.
Jie pasirengę į karę, jei tik rei-
kalas butų. Bet ką reiškia karė?
Kraujo praliejimą, neaprašomus
kentėjimus, taip, ir gyvasių ati-
davimą. Mus broliai, sesutės yra
pasiriję šį viską nukentėti. Jie
pasiriję apsaugot tėvynės laisvę
ir garbę savo jaunomis drutomis
krutinėmis, Nevienas iš jų ir
gyvastį padės.

Sesuo, broli, Amerikietii! kuom
tu prisidėsi apsaugojime mūsų
brangios tėvynės laisvės? Ar tu
ne esi tos pačios motinėlis Lie-
tuvos sunas ar dukte? Ar ji ta-
vęs neaugino? Ar ne ji maitino
tave savo duonele? Taip, o taip!
tu lygiai kaip ans brolis Lietu-
voj, kuris paguldė savo jauną
galvelę ir kaip tie, kurie, reika-
lui ištikus, yra pasirengę taipogi
paguldyti savo jaunas galveles
už tėvynės laisvę, esi tos pačios
matutės Lietuvos sunas ir duk-
tė. Ji taipogi tave užaugino ir pe-
nėjo savo duonele. Tai kuom tu,
brolau, manai, esi geresnis, kad
tu čia gali Amerikij sėdėti, kaip
koks ponaitis ir neprisidėti prie
darbavimasi už laisvę mūsų
brangios tėvynės? Brangus bro-
lau, sesute! pabusk iš letargiško
miego. Kelkis, jau laikas susi-
prasti, kuom esi užgimęs ir ką
esi skolingas motinėlei Lietuvai.
Stok, brolau, sesute! į kovą už
mūsų brangios tėvynės laisvę.
Klaipėda šiandien jau mūsų. Jei
visi stosis bendrai į kovą, Vil-
nius bus mūsų rytis, ir plevė-
suos ta brangi trispalvė vėliava,
kur dabar plevėsuoja plėšikų
kruvina, sutepta mūsų brolių,
sesučių nekaltu krauju lenkiška
višta.

Brangus brolau, sesute! keldamas
ar guldamas vis klauskis
savęs: "Ką aš šiandien gero pa-
dariau savo tėvynėi? Kuom aš
jai atmokėjau, ką ji mane užau-
gino? Ką aš daugiau galiu gero
nuveikti jos laisvei ir garbei?"
Į kovą! Į kovą, broliai, sesu-
tes!
Lietuvaitė.

Grumojimas pragaru pridirba
tiek vėlnių, kiek skaudūs teismų
nubaudimas nežmoniškoje žmo-
nijoje pridirba niekšų. — Byron.

SEIMYNOS UZLAIKYMAS IR
MOTERŲ DALIS.

Beveik viena iš kiekvienos
penkių moterų, šitoje šalyje, tu-
ri pelningą darbą. District of
Columbia beveik pusė moterų
dirba, kas yra didesnė proporci-
ja negu kitose valstijose. Po
District of Columbia seka Pietų
Carolina, Rhode Island, ir Massa-
chusetts, kur nei trečia dalis
moterų dirba.

Mes visi žinome, jog yra svar-
bus faktas, jog tiek daug moterų
dirba, ir vienas, kuris liečia
mūsų dabartinio gyvenimo orga-
nizaciją. Toliau suprasime
svarbą, kuomet žinosime kodėl
tiek daug moterų dirba.

Yra vienas dalykas, kurį Suv.
Valstijų Darbo Departamento
Moterų Biuras stengiasi surasti.
Ir gal surado. Moterys dirba tik
dėlto, jog reikalauja tuos pini-
gus, ne užlaikyti save, bet užlai-
kyti jų šeimynas. Tas praneši-
mas gal tave nustebins, bet jau
nustebino daugelį žmonių, kurie
manė, jog moterys dirba tik juo-
kais, ar visai bereikalingai.

Bet mūsų pranešimas yra tei-
singas ir tik jeigu apsižiūrėsi
matysi, jog yra teisingas. Išriši-
mas to klausimo nuvedė Moterų
Biuro atstovą visur. Mes čion
imsime tik vieną pavyzdį, su ku-
riuo atstovas susidūrė įeškodama
mūsų teisingų informacijų. Ap-
lankė tipišką šeimyną, kurioj ra-
dosi tik viena dirbanti mergaitė.
Ta šeimyna turėjo tėvą, žinoma
dirbantį, bet uždirbo mažai pini-
gų, neužtektinai nupirkti reika-
lingus šeimynai daiktus.

Motina nedirbo, geriau sa-
kant, apart šeimyniško darbo
neturėjo kitą užsiėmimą. Ji pa-
gamino valgį, prižiūrėjo namus,
siuvo ir prižiūrėjo du jaunesnius
vaikus, jai nebėliko liuso laiko.
Toje šeimynoje yra du augę vai-
kai, mergaitė 18 metų, ir vaikas
20 m., abudu dirbo, mergaitė
dirbtuvėj ir vaikas kaipo mecha-
nikas, garadžiuj.

Kiek manai tas vaikas ir mer-
gaitė pagelbėjo užlaikyti šeim-
yną?

Vaikas uždirbo dvidešimt do-
lerių į savaitę, kas savaitė du-
damas dvyliką dolerių šeimynai.
Jis galėjo duoti daugiau, bet tu-
rėjo merginą ir, žinoma, jam
ir reikėjo kiek nors pinigų. To-
kių būdu negalėjo duoti motinai
daugiau kaip dvyliką dolerių į
savaitę. Jo sesuo neuždirbo tiek
pinigų, mažai merginų uždirba
tiek pinigų. Dirbtuvėje, ji dirbo
tiek pat valandų kiek brolis ga-
radžiuj, bet ji tik uždirbo tryli-
ką dolerių savaitėj. Kiek manai
mergaitė davė motinai iš tų
trylikos dolerių? Visus. Ji kas
savaitė padavė motinai pilną sa-
vo konvertą ir tik pasilaikė tiek
pinigų kiek motina davė. Kaiku-
riose savaitėse ji gavo tik užtek-
tinai dėl valgio, kitose savaitėse
gavo truputį daugiau ir galėjo
nusipirkti sau ką nors. Bet jeigu
ji reikalavo ko nors per savai-
tę kuomet reikėjo užmėkėti už
anglų, arba mažesni vaikai rei-
kalavo naujų drapanų, arba jeigu
jū tėvas ar motina sirgo, ji turė-
jo palaukti pakol viskas susi-
tvarkė ir tik tada galėjo nusi-
pirkti ko norėjo. Ar galite su-
prasti koks tos mergaitės gyve-
nimas sunkus? Ji iš anksto ne-
gali plenuoti kiek pinigų ir ant
ko praleis. Ji net negali imti va-
kaciją.

Kuomet paduoda motinai savo
konvertą, ji taip pat paduoda
savo šeimynai jos liuosybę. Ar ji
nenoriai tą viską daro? Ne, yra
reikalingas daiktas ir antrą sy-
kį nei nemisliu apie jį.

Laikė vieno ištyrinėjimo, mes
kalbėjome su viena motere, kuri
padavė visus savo uždirbtus pi-
nigus šeimynai: "Aš nuo pat
mažens duodu savo visus pinigus
šeimynai. Motina turėjo aštuo-
nis vaikus: šeši buvo jaunesni

Vilniaus Lietuviai

Amerikos Liet. Visuomenėi.

Laikinas Vilniaus Lietuvos
Komitetas, kuris kaip visų or-
ganizuotų Vilniaus lietuvių iš-
rinktas organas, atstovauja Vil-
niaus lietuvių visuomenę ir rupi-
nasi visais Vilniaus krašto lietu-
vių reikalais, siunčia Amerikos
lietuviams pasveikinimą ir taria
širdingą padėkos žodį už gausias
aukas, kurios per įvairias lietu-
vių draugijas ir organizacijas, o
kartais ir per atskirus asmenis
patekdavo į Vilnių ir davė mums
galimybę atlikti ne mažą tautinį
kultūrinį ir labdarybės darbą.
Mūsų pačių sudėtos ir surinktos
aukos toli gražu nepatenkina vi-
sų reikalų, iš vietinės gi lenkų
valdžios negauname nieko.

Reikalų gi yra labai daug. Ka-
ro vėsulai užėjus Vilniuje liko la-
bai daug vaikų našlaičių. Įsteig-
ta yra dešimts didelių prieglau-
dų, kuriose gyvena daugiau tuk-
stanties vaikų. Visi vyresnieji
vaikai lanko mokyklas. Šelpimo
reikalais daugiausiai rūpinasi
susitvėrusi dar didžiojo karo
pradžioj draugija vardu "Centro
Komitetas Nukentėjusiems dėl
Karo Šeipti." Gaunamos iš šalies
aukos, kaip tai draugijai, taip ir
įvairioms kitoms, pastaruoju lai-
ku eina per Laikinąjį Vilniaus
Lietuvių Komitetą.

Įpatinę domę kreipiama į
švietimo darbą. Vilniaus ir Šven-
čionių "Ryto" draugijos beveik
vien tik iš aukų laiko dvi dideli
gimnaziji ir mokytojų seminari-
ją, tas aukštesnes lietuvių mo-
kyklas lanko kelioliką šimtų jau-
nikačių ir mergaičių, daugia-
usiai beturčių vaikai, kurie mokė-
ti už mokslą neturi iš ko. So-
džiuose ir miesteliuose yra įsteig-
ta jau 120 pradinųjų lietuvių mo-
kyklų. Kaimiečiai labai noriai
leidžia vaikus mokyti. Šviesa ir
susipratimas platinasi.

Dirva, kaip matote plati, dar-
bo labai daug. Ir gausių aukų ne-
užtenka, kad tinkamai viską ap-
rupinus. Užteks tik paminėjus,
kad prieglaudų vaikams prisiei-

broliai, ir reikalavo visus mano
uždirbtus pinigus. Dabar kuom-
net ištekėjau už vyro, ir mano
vyras dirba, žmonės klausia ko-
dėl aš dirbu. Namą paėmė ant
išmokėsčio, ir sunku vienam už-
mokėti. Mano vaikai lanko mo-
kyklą ir jeigu aš noriu, kad jie
visi lankyti turėtų jus aprėdyt
kaip ir kiti vaikai aprėdyti."

Ištyrinėjimai Moterų Biuro
rodo, jog beveik septynios iš
kiekvienos dešimts neištekėjus-
jų moterų, kurios namie gyve-
na, duoda motinoms visus savo
pinigus.

Atsimink, jog viršminėtame
atsitiktume, sunus davė šeimynai
tiek pinigų kiek sesuo, bet jos
pinigai rodos daugiau, nes ji da-
vė savo viską. Jis pasiliko savo
liuosybę ir nepriklausomybę, bet
sesuo atidavė. Ir su kiekvienu
metu tos dirbančios moterys vis
turi daugiau ir daugiau atsako-
mybių. Daugumas dirbančių
moterų turi sergančius tėvus, ir
beveik vienos turi užlaikyti šei-
myną. Su vyrais kitas klaus-
mas. Daugumas dirbančių vyrų
apsivedę ir turi užlaikyti pačią
ir vaikus, ir jų klausimas visai
kitoks nuo neištekėjusios mo-
ters. Nes vaikai užauga ir prisi-
deda prie užmokėjimo šeimynos
išlaidų, bet senesnius žmones,
kuriuos jau sykį pradeda užlai-
kyt, jau visuomet turi užlaikyti.

Tik penkta dalis dirbančių
moterų ištekėjusios, bet ir ta
penkta dalis tų ištekėjusių dir-
ba, dėlto, jog ir jos reikalauja
tuos pinigus. Jeigu netiki į tą,
tik truputį pamislyk apie ištekė-
jusios dirbančios moters padėji-
mą. Beveik visos turi vaikus ir
kiekviena turi prižiūrėt namus.

na maitintis labai blogai, beveik
pusbadžiai, nekalbant jau apie
blogą apsilvilkimą ir kitą ką.
Vidurinėse mokyklose yra di-
delė stoka įvairių mokslo priemo-
nių, įrankių ir knygu, kai-kurio-
se gi pradinėse mokyklose padė-
tis yra net taip bloga, kad vai-
kams prieina mokyti neturint
stalių ir suolo, rašto darbus atlie-
ka atsiguļė ant grindų.
Trukumų ir didelių kliučių
yra žinoma labai daug, bet kaip
matote, broliai Amerikiečiai,
Vilniaus krašto lietuviai gyvi.
Neklausykite mūsų priešų sklei-
džiamų prasimanymų, kad čio-
nai lietuvių visai nebėsa. Nėra
tokios jėgos, kuri galėtų šiame
amžinai lietuvių krašte mus pa-
naikinti. Nors visokiais budais
varžomos nenustojo gyvuot įvai-
rios lietuvių draugijos. Nors
nuolat baudžiami ir uždaroni
nenustojo eiti lietuvių laikra-
ščiai. Nors buvo susodinta kalėji-
man ir ištremta kelios dešimtys
žymesniųjų lietuvių veikėjų, —
darbas nesustojo, — vieton vie-
nių veikėjų atsiranda kiti. Buda-
ni įvairių politinių pažiūrų dir-
bame visi iš vien; mums nėra
laiko ir galimybės skirstytis į
partijas. Vienybėje turime galy-
bę ir tikimės, kad materialiai
broliams Amerikiečiams mums
padedant, laisvės ir kultūros
spinduliai apšvies mūsų apsi-
niaukusią Rytų padangę.

Vilnius, 1923 m. kovo m. 14 d.
Pirmininkas (-) Dr. D. Alseika.
Vice-pirm. (-)
Kun. V. Zajančkauskas.
Nariai (-)
Kun. Pr. Bieliauskis,
D-ras J. Šlepelis,
Kun. L. Jezukevičius,
Konst. Stašys,
P. Karazija,
Kun. K. Čibiras.
Sekretorius (-) St. Kairukštis.
Antrašas: Europe Poland Wilno
Dominikanska 12. m. 23.
(Sekretoriaus ar kito Komite-
to nario vardas ir pavardė.)

Tik pamislyk kaip sunku joms
yra anksti atsikelti, paga vint
pusryčius, apvalyt namus, apsi-
rėdyt, išsiųsti vaikus į mokyklą,
dirbti dirbtuvėj iki vėlai, potari
paskubėti namon, pagaminti va-
kariene, sumazgoti torielkas,
prižiūrēt vaikus vėl, ir dar visą
šeimyną apsiųt. Ar noriai išsi-
rinktum tokį padėjim? Nemanom-
me.

Ištyrinėjimai rodo, jog tos
moteris beveik priverstos dirbt,
nes vyro algos neužlaikys šeim-
yną. Viena moteris pasakė: "Iš-
mokinsiu savo vaikus, jeigu tu-
rėsiu dirbt su raukomis ir kojom-
is," kita dirbo gauti užtektinai
pinigų išimti mažo sunas ade-
noidus, kita dėlto, jog vyras sir-
go, kita pagelbėti išmokėti išmo-
kėjimus ant namų.

Taip moterys prisideda prie
šeimynos užlaikymo ir Moterų
Biuras norėtų, jog visi pripažin-
tų reikalą ir teisę moterų dirbti.

V. M. L. G. Komitetas.

Pranešimas Visuomenėi.

Kad geriau butų galima suži-
noti, tokiems tikslams suvarto-
jamos klaipėdiečiams renkamos
aukos, V. M. L. Gelbėjimo Kom-
itetas praneša visų komitetų
ir aukotojų žiniai siųsti visas
aukas tiesiog į

Vyr. Maž. Liet. Gelbėjimo Kom-
itetą Klaipėdoje, iš kur jos
bus atiduodamos atitinkamoms
vietoms ir įstaigoms.

Klaipėda, 1923 m. kovo 6 d.
Vyr. Maž. Liet. Gelb. Komit.
Už pirmininką J. Lėbartas.
Sekretorius M. Šlaža.

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencijas ir straipsnius TMD. reikalais reikia sūsti redaktoriaus V. Širvydo, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. vardu ir adresu.

NAUJI NARIAL.

Prie 119-tos kuopos Kenosha, Wis.: Čiakas Vladas.
 Prie 54-tos kuopos Ansonia, Conn.: Ulevičius Ant., Melninkas Jurgis, Veikšas Kastantas, Budrius Kaz., Raugelis Alfonsas, Dilaitis Pranas.
 Prie 44-tos kuopos Brooklyn, N. Y.: Stasys Mockevičius, Rimkus Pranas.
 Prie 20-tos kuopos Cleveland, Ohio: Pėstininkas Jonas, Banys Stasys.
 Prie 149-os kuopos, Portland, Ore.: Dr. J. Verbickis.
 Prie 68-tos kp. Detroit, Mich.: Tamulionis Vladas, Gabrilaitis Antanas, Mozuras Motiejus, kun. P. P. Zalink.
 Prie 91-mos kp. Seltzer, Pa.: Adukaitis Pranas, Zdanaitis Jonas.

TMD. 9 KUOPOS STOVIS.

TMD. 9-ios kuopos Pittsburgh, Pa. valdyba susideda iš šių asmenų:
 Pirmininkas ir Finansų Raštinninkas, Jonas A. Katkus, 1219 Beaver Avenue, N. S.
 Pirmininko pagalbininkas Al. Vainorius, 121 Moultrie St.
 Protokolų sekretorius, Pranas Savickas, 114 Moultrie St.
 Kasininkas Juozas Virbickas, 149 Moultrie St.
 Prie šių dar valdybos narių kuopa turi išdo prižiūrėtojus, organizatorius ir knygų.
 Kuopos piniginė sąskaita:
 Į Centrą narių mokesčių pasiūsta 1922 metais \$58.50.
 Nario J. A. Katkaus auka leidimui raštų \$10.00.
 Viso į Centrą pasiūsta \$68.50.
 Kuopos kasoje pinigais \$12.25.
 Knygų parduodama kaina \$17.45. Viso kuopos turtas pinigais ir knygomis \$29.70.
 Pirm. ir fin. rašt. Katkus.

CLINTON, IND.

TMD. 53-čiai kuopai veikti čionai sunku, kadangi nėra inteligentų. Visi yra anglekasiai ir tik iš tų paprastų žmonelių atsiranda vienas kitas, kuris pasišventusiai dirba kultūros darba. Musų kuopa buvo apmirusi, veik kaip jau negyva, bet pasidarbavus Jonui Skinderiui vėl atgijo. Jau turi 10 narių, kurie pilnai mokesčius užsimokėję. Visi su nekanktrumu laukia Welso raštų.
 Kovo 18 d. Amerikos Liet. Pol. Kluubo 2-ra kuopa prisidėjo prie TMD. kuopos per J. Skinderio pasidarbavimą. Nutarimas buvo padarytas vienbalsiai. Butų geistina, kad ir kitų kolonijū lietuvių paimtų pavyzdį musų 2-os kp. A. L. P. Kluubo. Įstojimo ir metinių duoklių už pirmą mėtą tik \$1.50, o nauda bus šimteriopa.
 Senas 53-os kp. Narys.

TMD. OHIO IR MICHIGAN VALSTIJŲ KUOPŲ APSKRITIO LIKVIDAVIMAS.

Organizacijos pradžia.
 Nuo to laiko kaip Tėvynės Mylėtojų Draugijoje prasidėjo judėjimas organizuoti ir apskrities, Clevelande ir Detroito laiku nuo laiko kildavo sumanymų organizuoti Ohio ir Michigano valstijose TMD. kuopų apskritį; žinoma, tuo tikslu, kad sustiprinus šios apylinkės kuopas ir praplatus daugiau literatūros. Tačiau, vis kildavo abejonių: ar bus iš tokios organizacijos užčiuopiamų pasekmių, nėra kolonijos su TMD. kuopomis gana toli viena nuo kitos randasi. Pagaliaus, sausio 27 d. 1918 m. įvyko pirmas susivažiavimas Clevelande ir tapo suorganizuotas aukščiau minėtas apskritis. Tame susiorganizavime dalyvavo 20 ir 47 kuopos Cleveland, Ohio

ir 68 kp. Detroit, Mich. Grand Rapids kuopa išsyk atsisakė ant visados prigulėti prie šio apskrities.

Antras susivažiavimas įvyko 19 d. gegužės tų pačių metų, Detroito. Daug gerų nutarimų padaryta organizacijai labai, tačiau dėl susisiekimo ir kitokių aplinkybių negalima buvo tų nutarimų gyvenimui įvykinti. Nuo to laiko daugiau susivažiavimų nebuvo, nes susivažiavimai perbrangiai kuopoms lėšudavo. Tada, visur apskrities reikalus vedė apskrities valdyba.

Buvo užsibrėžta rengti paskaitas. Tada nupirkta nuo P. Norkaus paskaitą "Emocijos ir jų Kultura" ir vienur-kitur skaityta. 1921 metais minėtos paskaitos atspausdinta "Dirvos" spaustuvelyje 1000 egz. Buvo manyta, kad ir kitos TMD. kuopos prisidės platinimui minėtos paskaitos, tačiau apart Clevelando ir Detroito kuopų ir "Dirvos" niekas daugiau neatsiūškė. Kadangi organizatyvis veikimas pasirodė negalimas; literatūros platinimas nevyko, tatau vėl prasidėjo svarstymai ar apskritį padaryti gyvu veikiančiu kunu arba visai likviduoti.

Apskrities likvidavimas.

Didžiūmai narių buvo aišku, kad visos pastangos padaryti apskritį veikiančiu kunu, nebus sėkmingas. Nariams jau buvo nusibodę apskrities klausimą nuolatos susirinkimuose svarstyti. Pagaliaus, kad tą klausimą iš susirinkimų dienotvarkės visiškai pašalinus, kuopos pradėjo reikalauti apskrities likvidavimo.

Tatau TMD. Ohio ir Michigan

valstijų kuopų apskrities valdyba šiuomi praneša šio apskrities kuopų ir visų narių žiniai, jogei viršminėtas apskritis yra likviduojamas.

Turto likvidavimas.

Likviduojant TMD. Ohio ir Michigan valstijų apskritį turto buvo: 618 egz. paskaitos "Emocijos ir jų Kultura." \$14.87 grynaus pinigais ir įvairūs dokumentai. Sulyg priklausanti prie šio apskrities kuopų nuosprenždžio 618 egz. minėtos paskaitos tapo paaukuota TMD-jai, ir perduota Centro prezidentui K. S. Karpavičiui; \$14.87 pasidalinta tarpe apskrities kuopų; gi dokumentai sudėta TMD. 20 kuopos archive.

Organizatyvis TMD. Ohio ir Michigan valstijų kuopų apskrities veikimas pasibaigė, tačiau buvusio apskrities kuopos bei jų valdybės neprivalo eiti ant poilsio... Kiekviena kuopa gali ir PRIVALO stiprinti kuopas; platininti TMD. literatūrą; rengti paskaitas, prakalbas, vakarėlius ir t. p. Pagelbėti artimose kolonijose susiorganizuoti naujoms kuopoms. Lai šios kuopos ir be apskrities organizacijos buna žydinčiomis šakomis Tėvynės Mylėtojų Draugijoje.

Apskrities Valdyba:

K. Šnuolis, pirmininkas, 1407 Canif ave., Detroit, Mich.
 A. Praškevičius, sekretorius-įždininkas, 907 E. 130 Str., Cleveland, Ohio.

T. M. D. IŽDININKO ATSKAITA.

Sausio, Vasario ir Kovo mėn., 1923 m.

Įeigos:	Mėn.	Diena:	Kp. No.:	Iš kur:	ir Įsir.	Viso:
	Sausio	1		Nuošimčių		\$55.10
	Sausio	27	44	Brooklyn, N. Y.	\$10.00	10.00
	Sausio	27	9	Pittsburgh, Pa.	5.75	5.75
	Sausio	27	144	Amsterdam, N. Y.	6.25	6.25
	Sausio	27	121	Racine, Wis.	9.75	9.75
	Sausio	27	9	Pittsburgh, Pa.	7.50	7.50
	Sausio	27	68	Detroit, Mich.	6.25	6.25
	Sausio	27	7	Lawrence, Mass.	4.00	4.00
	Sausio	5	119	Kenosha, Wis.	10.75	
	Vasario	5		Už knygas \$1.00		11.75
	Vasario	5	3	Brooklyn, N. Y.	17.25	17.25
	Vasario	5		Sandara So. Boston, Mass.		25.00
	Vasario	5	9	Pittsburgh, Pa.	2.00	2.00
	Vasar.	20	10	Pittsburgh, Pa.	3.50	
	Vasar.	20		Už ženkl. \$15.00		18.50
	Vasar.	20	16	Easthampton, Mass	12.00	12.00
	Kovo	2	119	Kenosha, Wis.	1.25	
	Kovo	2		Už knygas 1.00		2.25
	Kovo	2	52	Rochester, N. Y.	1.00	1.00
	Kovo	2	54	Ansonia, Conn.	20.00	20.00
	Kovo	2	44	Brooklyn, N. Y.	21.50	
	Kovo	2		Už knygas 75c.		22.25
	Kovo	2	20	Cleveland, Ohio.	17.50	17.50
	Kovo	20	43	New York, N. Y.	4.00	4.00
	Kovo	20	20	Cleveland, Ohio.	Už ženkl.	2.00
	Kovo	20	117	Rockford, Ill.	6.00	6.00
	Kovo	20	J. D. Dangveckas	Meriden, Conn.	1.00	1.00
	Kovo	20	91	Seltzer City, Pa	20.00	20.00
	Kovo	20	J. Šolis,	Chicago, Ill.	Už knygas	45.27
	Kovo	26	68	Detroit, Mich.	17.00	17.00
	Kovo	26	54	Ansonia, Conn.	1.50	1.50
	Kovo	26	149	Portland, Ore.	8.25	
				Už knygas 1.20		9.45
				Viso		\$360.32

Išigos:

Sausio 6, J. Šolis, rendos už 4 mėnesius	\$20.00
Sausio 6, J. Šolis, smulkių išlaidų	3.83
Sausio 6, J. Sekys, alga nuo liepos iki 1 d. Sausio, 1923 m.	50.00
Sausio 21 K. S. Karpavičiui krasa, stationery, teleg. etc.	8.11
Sausio 21, J. Sekys, krasa, spausdinimas, stationery, etc.	27.00
Sausio 21, V. Širvydas, alga už pusmetį ir smulkios išl.	54.35
Kovo 9, J. Sekys, atsišaukimai kuopoms, krasa, etc.	24.67
Viso	\$187.96
Sausio 1 d. buvo like	\$3,411.29
Įeigų per tris mėnesius	360.32
Sykiu	\$3,771.61
Per tris mėnesius išmokėta	187.96
Balandžio 1 d., 1923 m., lieka	\$3,583.65

A. B. STRIMAITIS, T. M. D. Iždininkas.

GERIAUSI Cigaretai

PAIN-EXPELLERIS

JUMS PAGELBES!

Kuomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, Skausmas greitai apgailima ir nesmagaliai — pranyksta. Šis pirmu žnyptelėjimu reumatiško skausmo, nervus kratančios neuralgijos, kankinančio ir riečiančio į krūvą strėnų dieglio, tuojaus nusipirkitė šito galingo ir patikėto šėmyninio linimento ir juomi šėtrinkite skandamas vietas. Tikras Pain-Expelleris turi musų INKARO vaisbaženklį. Visi kiti yra pamėgdžiojimai. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų žėnų.
 Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tati nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiais. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai uždyka.
 H. CABITT.
 100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

LIETUVOS TRISPALVĖ VĒLIAVA.

Kiekviename name privalo buti Lietuvos Vėliava, o ypač laike Vasario 16, šiais metais, nes tą dieną sukanka jubilėjus 5 metų nuo atgavimo Lietuvai nepriklausomybės.
 Reikalaukite Vėliavų "VIENYBĖS" BENDROVEJE.
 Lietuvos Vėliavų turime Ketveriopų: Vilnonė, 6 pėdų dydžio \$6.00. Gragaus audeklo, 6 pėdų dydžio \$3.75. Mažos su koteliais, 8 colių dydžio po 25c. 5 ir pusės colių dydžio su kotukais po 15c. Taigi paskubėkit su užsakymais.
 Siųsdami užsakymus prisiųskite drauge ir pinigus, tas pagreitins gavimą vėliavos.
 Perkupčiams duodame didelį nuosimtį ir apmokam peršuntimo lėšas. Pasinaudokite proga, o tą padarysite paskubėdami su užsakymais. Adresuokite
 VIENYBĖ
 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KAS NORITE SUŠELPTI SAVUOSIUS LIETUVO

KAS NORIT SUŠELPTI SAVUOSIUS NAUDOKITĖS MUSŲ PATARNAVIMAIMS. Mes siunčiame ir greitai išmokame Lietuvoje pinigus LITAIŠ, arba DOLARIAIS; išmokėjimus atliekame Lietuvos Bankuose ypatingai per LIETUVOS KREDITO BANKĄ, Lietuvos Paštuose ir Valstybės Iždinėse. Darbas atliekama greitai, teisingai ir žemiausiu, negu bile kur kitur, kursu. Persitinkite!
 Parduodame laivakortes iš Amerikos Lietuvon. Partraukiame iš Lietuvos gimines.
 Padarome visokius notarialius raštus. Teikiame dykai visokias informacijas, laiškais ir per musų leidžiamąjį savaitinį laikraštį "DIRVA." Visais reikalais kreipkitės:
 "DIRVA"
 7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SJVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.
 Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpy išmokėta \$247,687.15.
 SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visj nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai. ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
 Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.
 Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę.
 Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
 LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms. NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS. NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00.
 NAUJIENOS
 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Kur Gauti "Sandara"

Pavienius num. galima gauti košta savaitę už 5 centus, sekančiose
 BRIDGEPORT, CONN.
 H. Slavin, 24 Railroad Ave. CLEVELAND, OHIO.
 "Dirva", 7907 Superior Ave. P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave. CHICAGO, ILL.
 J. B. Aglinakas, 3238 S. Halsted St. Dr. K. Drangelis % Venta Drug Store 4101 S. Francisco Ave. V. J. Andriulis, 2041 S. Ruble St. F. A. Juozapaitis, 4559 S. Hermitage Ave, MONTELELO, MASS.
 D. Kella, 9 Arthur St. A. M. Lanška, 672 N. Main St. Boston Sales Co. 678 Main St. NEW HAVEN, CONN.
 K. Makarevičius, 255 Wallace St. LAWRENCE, MASS.
 J. J. Urbzso & Co. 101 Oak St. Lithuanian Sales Corp., 70 Lawrence St. BROOKLYN, N. Y.
 J. Pasniewsky, 87 Grand St. "Vienybė" P. Co., 193 Grand St. BOSTON 16, MASS.
 J. B. Reinetz, 84 Salem St.

Ligoniai Kurie Sergate

Reumatu, Dusuliu (Ashma), Nervų liga, širdies liga, nuomariu, veneriškoms ligoms ir tt. Visų ligų neminiu, bet bile ligą turi, ar kas tavo šėmynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausiai; galite duoti antraša, gausite rodas ir receptus dykai. Idėit už du centu stampą ir gerą antraša. Dabar geras laikas, vasara ir tikėtai šitam laike jus patys save namie pagydysite. Bandykite naminio gydyme — patys sau. Čia turite progą su garantavimu, bile tik jus tą darysite — pasveiksite. Rašykite pas:
 ALEX R. SALVIS
 P. O. BOX 96 Dallas, Pa.

Pr. Žyvas

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apdraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:
 1836 N. Main St., Scranton, Pa.

Oregon 3995-M.

Dr. Ignatas Stankus
 Philadelphia, Pa.
 Lietuvos Daktaras, ir Chirurgas.
 1210 S. Broad St.
 Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M. nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
 Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos:
 Rytais iki 9 val.
 Po pietų 1 iki 3
 Vakaraus 6 iki 8.
 536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer

DENTISTAS
 306 Main St., Worcester, Mass. viršuj "Iver Johnson" krautuve Patyres dentistas priešamos kainos. Atdara 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėliomis 11 iki 12 P. M., Tel. 3310 Park.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)
 Priėmimo valandos: nuo 2 iki 2 — 1 po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vasarų.
 509 Broadway, Kamaos So. Boston, Mass.
 Telephone South Boston 2

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O. D.
 Akiu Specialistas.
 399a Broadway, (Tarp Eir ir Gatriu South Boston)

Vietos žinios.

PROTESTAS PRIES NAUJĄ "KELEIVIO" MELĄ.

"Keleivis," norėdamas ant kitų nuversti savo prasižengimą prieš lietuvius, kurį jis pildo da ir dabar spausdindamas lenkų laikraštį, remiantį Lenkijos užgrobikišką politiką, prasimano vis naujų melų ant Sandariečių. Kovo 30 d. sušaukė net viešą susirinkimą, kur Michelsonas pareiškė, buk So. Bostono Sandariečiai turėjo "oficialų" susirinkimą, kuriame buk "trijų balsų didžiama" nutarę ardyti jų prakalbas, buvusias kovo 23 d.

A. L. T. Sandaros 7 kp. savo susirinkime kovo 8 d. nutarė pareikšti kaip Bostono, taip ir visos Amerikos lietuvių visuomenėi, kad tai yra didžiausia iš "keleiviečių" melagystė, nes Sandaros kuopa jokiam susirinkime nėra dariusi jokio panašaus sprendimo nė "oficialiai," nė "neoficialiai."

Kovo 23 d. prakalbose prieš Michelsoną sukilo visuomenė, visokių pakraipų žmonės, ir jei tas demonstruojančių prieš Michelsoną buvo keli Sandariečiai, kaip pavieniai asmenys, tai užtai juk gi 7-ta kuopa negali buti kaltinama.

A. L. T. Sandaros 7-ta kuopa griežtai protestuoja prieš naują jį Michelsono prasimanytą ir reikalauja iš jo, kad faktai prirodytų, kur ir kada Sandaros 7 kuopa "oficialiai" nutarė ardyti jo prakalbas.

A. L. T. S. 7-tos kp. Valdyba: Prez. V. P. Jankauskas, Rašt. J. Nauburis, Kas. S. Jokubauskas.

A. L. T. SANDAROS 7 KUOPOS KONCERTAS IR TEATRAS.

Balandžio 7 d., Lietuvių Salėje, A. L. T. Sandaros 7 kp. artistai-mėgėjai, kurie gi visuomet dailės teatro veiksmuose pasižymi ypatingais rezultatais, perstatė 4-rių veiksmų dramą "Pirmi žingsniai." Veikalas Br. Vargšo.

Pirm perstatymo veikalo, koncertas buvo. Koncerto dalis išpildė šitie artistai: Dainininkė Zuzana Neviackienė, mezzo-sop. (pasirenkant), dainininkė - pianistė M. Podeliūtė, Jonas Bulskis (baritonas). Pirmiausia gi dainavo p-nia Z. Neviackienė. Pianu pritarė p-lė M. Podeliūtė.

Gabioms, išsilavinusioms dailėje artistėms, labai pavyko užduotis. Sekančiai iš eilės — Marė Podeliūtė skambino pianu solo (Lange). Regis, jauna mūsų dailės žvaigždutė čia labai sužavėjo, taip mačius, publika. Jai ir nudavimas ir švelnus piano palietimas balsų, sekėsi. Paskui išėjo dain. Jonas Bulskis, jis dainavo "Kaitink, šviesi saulutė."

Ir uždainavęs miela, gražią dainelę, ištikrųjų sielą burė, žavėjo nepaprasta melodija — nors naktį ir po stogu — vaizdavosi, jautiama buvo: ir "saulutės kaitra" ir sielų dvasia ašgimusi. Pagerbimui dainininko publika aplopdimentavo ilgai, ir buvo atšauktas kartot. Dabar dainininkas dainavo "Girios paukšteliai." Šiuo kartu taipgi dainininko nepaprastas-artistiškas balsas ir tos mielos dainelės žodžių gražumas, užžavėjo publiką. Po

to dainavo "Jausk ir mylėk" p-lė M. Podeliūtė. Dainininkės gi balsas ir švelnus ir gražus. Kiek but augščiau keliamas, tai viskas... Paskutinę šitame koncerte dainelę dainavo "Geismai ir Svajonės" pil. J. Bulskis ir p-lė M. Podeliūtė. Ta dainelė rodo už kitas visas gražiausia sudainuota, gal dėl to, jogei dviem balsais — dain. Bulskio ir dainininkės Podeliūtės. Buvo, regis, ir dainininkuose ir publikoje didelis pakilimas dvasioje... Labiausia kėlė jausmą širdy — tai dainininko meiliškas nudavimas į dainininkę.

Zinoma, žiurint iš artistiško dailės atžvilgio reikėtų juk, bent kartais, matomai, vaizduojančiai atsikreipti... Maža yda. Ir kad gerb. Bulskis mėgintų daugiau studijuoti, praktikuoti dainos simbolą, pagelba muzikos mokslo, tai ir garsiu ir gražiu balsu juk butų jisai gi rinktas dainininkas lietuvių tarpe.

Teatre veiksmas.
"Pirmi žingsniai" veikalo perstatyme dalyvavo artistai ir artistės: A. Juodgudis (Murinskis) — turtingo dvarponio rolėje; Ona Nauburienė (Murinskienė) — jo žmonos; J. Lekys (Enrikas) — jų sunaus; J. Tribuliaskas (Smitkė) — vokiečio užveizdos, Murinskio dvaro; A. Bendoraitis (žvirblis) — kamininko; Ona Palubeckienė (Barbora) — jo žmonos; Sofija Kazlauskaitė (Ona) — jų dukters; V. P. Jankauskas (Jonas) — pusberniukas 17 metų; P. Apšiega (Trickas) — dvarponio, Murinskio kaimyno; A. Mokevičius (šlapas — studento); J. Mažukaitis (Baltrus) — elgėtos.

Mažais išėmimais išvedimas toks: artistai-artistės gerai atliko užduotis. Kiekvienas gi stengėsi, dirbo, kad kogeriausiai rolę išpildyti. Vienok pažymėtina: V. P. Jankauskas, A. Juodgudis ir J. Tribuliaskas, kurie, jei neklystu, žymiau veikė. Bet išėmimas. Reikia nepamiršti, jogei šitų artistų juk ir lengvesnės ir humoristiškesnės pasitaikė rolės. Taigi abelnai sakant, ir vieni ir kiti aktorai, labai gerai, pamokinančiai, pavyzdinai perstatė veikala "Pirmi žingsniai."

Žmonių atėjo pusėtinai. Ir visi ramiai, atydziai klausė — ir dėl ypatingos vertės artistų atsižymėjimo veiksmuose, plojo garbės jiems. **Negavęs.**

UZMUŠĖ "ARZUOLINĖ."

Balandžio 2-rą dieną, tai yra po Velykų pirmadienyj, Andrius Mikalauskas, įsikaušęs "arzuolinės," nukrito trepais savo namuose ir užsimušė.

Ar ištikrųjų tą parapijoną "cuadauna" nelaimė ištiko namuose, abejonė. "Darbininkas," kuris slepia visų parapijonų prasižengimus, ir Mikalauską teisiškai, buk tasai žmogus krisdamas trepais užsimušė.

Man teko sužinot apie Mikalausko mirtį. Kaimynai sako, jogei "Saldžiausias širdies" draugijos ir Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje narys, kuris buvęs chroniškas girtuoklis, susmuko ant trepų — kraujas iš burnos sriove pludo laukan — ir mirė ant vietos... Sakoma, Mikalauskas tada gi buvo, nors eiti galėjo trepais, įkaušęs "arzuolinės" brogos ir ji užmušė.

Chroniško munšainierio kiekvieno, kuris be laiko sunaikina krutinęj cirkuliacijas, panašus laukia galas. **Negavęs.**

PARAPIJONŲ PRAKALBOS

Balandžio 4-tą dieną, pobažnytinėj salėj, geriau sakant sklėpe, buvo prakalbos. Žmonių čia atėjo, galima sakyt apie du šimtu. Kalbėjo kunigas ir zakristijonai. Kalbėtojus pirmininkavo patsai "tėvelis" Urbanavičius. Ir pirmiausia jisai, kaip "švento stono asaba," teikėsi iš Kau-

no klerikalų organo "Laisvės," kuri, šenai rašo apie valstiečių liaudininkų "išdavystes" Lietuvos buvusiam Seime Lietuvos nepriklausomybės, Laisvės — ir Demokratijos sąvybių, perskaičyt ilga, ilgą raštą. Regis, "tėveliui", lygiai davatkomas, labai, kad "bedieviai" nugriovė kunigų parėdka, darėsi nemalonu. Anot jų, už tai atsakomybė puola visa ant "bedievių" valstiečių liaudininkų. Todėl gi iššauktas prieš tuos "bedievius" kalbėt kun. Kačiukas. Šitas "tėvelis," kaipo trumpo ugio žmogus, labai didžiavosi. Manyta, jogei ištikrųjų daug žino apie Lietuvos "bedievius" valstiečius. Apsirikta. Kada tasai kunigužis išsišnėkėjo laimes ir nelaimes klebonijose tarpe kunigų ir gospadinių jų, leido ir šmeižtus ir melus ant valstiečių. Apjuodinęs artojų Lietuvos demokratiškumą, pradėjo vėl meluoti iš naujo, tik apie kitą. Girdi dabar Lietuvoje labai biauirus keliai, kuriais reikia važiuot balsuoti atstovus. O automobilių tenai nėra važiuoti. Kas atsitinka? Nugi iš 150 žmonių 50-60 nueina savo balsą paduoti. Ir, žinoma, "bedieviai" atlieka tai. Todėl tie "necnatnikai," ir taip, įsispraudžia, Seiman. Gal but ir taip, bet kad Lietuvos visų gyventojų, turinčių teisę balsuoti ir rinkti į Seimą atstovus atlieka trečia dalis užduoti, "tėvelis" melą riečia. Juk žinia, kad ir Steigiamajį Seimą ir į nuolatinį Seimą Lietuvoje gi piliečių padavė savo balsus už atstovus nuo 80 iki 90 nušimčių. Taigi, "tėvelis," turbut savo kalboje norėjo paaikškinti taip nevykusiai — apie davatku ir kunigų — gyvojo ražančiaus "zbitkus."

Po nuplojimo kalbėt išėjo, matyt, kunigėlis-žemaitis. Jisai be išėmimų persitatė, kad nesimokines ir negalys kalbėt daug. Esant papasakosiu parą pasakaikių, taip ir padarė... Publika pasveikino ir nusveikino jį. Gerai taip, bet jeigu "tėvelis"-žemaitis svietima laikavot atvažiuo Amerikon, ir už dvi pasakaites tiktai, Viešpatie apsaugok!

Po dviejų "atsidusėjimų," Urbono paliepimu, zakristijonas šnekėjo. To žmogaus, kaipo žvaikių gesintojo, suprast negalima buvo. Jisai iš vieno kampo estrados į antrą, trečią ir tt. maršrutavo... ir kaž-ką šnekėjo. Jo kalbos sakiniai — nesirišo, neišreiškė minties. Pagalios žargonu sušuko: "Matot, laisvamaniai net mušasi, jie renka aukas, griaus tikėjimą. Bedievių Ivaškevičius vješedamas Lietuvoje katalikų valdininką, jeigu tasai butų nepabėgęs, but "išvajavojęs iš urėdo... Tai kokia širdis bedieviu!" Ir baigė nevykusiai.

Norėta aukų gaut. Merginos rinko. Kiek ir kam surinko — neteko sužinot (neišgirdęs nadingo, apleidau salę).

Apart to skaityta dvi rezolucijos: viena Čarneckiui, kita — Ambasadorių Tarybai Paryžiuje. Ambasadorių Tarybai rezolucija, kur kalbama prieš tuos ponus už Vilniaus atidavimą lenkam, gera. Bet Čarneckiui ir kitiems šmeižiančio turinio rezolucija prieš Lietuvos Valstiečių Liaudininkų žmones — daro klerikalams gėdą!

Geistina ir laikas jau klerikalams iš bažnyntinių urvų išlyst, prarėgėt ir apvertint tautos žmonių tėvynei darbus, naudingus darbus, bet ne nuni, su pasididžiavimu, rezolucijomis keikti juos! **Negavęs.**

"VELNIAS ISRADEJAS."
Lietuvių išeivija Amerikoje gal suprato, gal ne, bet visgi linko dailės kurybon, ypač muziko ir tas kurybon daug prigėlėję išeivijai kulturinties pačiai ir pasirodyt prieš kitus, kad lietuviai yra prakilnūs žmonės, mylia mokslą ir dailę.

Tautoje galė noro ir pasiržimo linkui mokslo ir dailės buvo, bet reikėjo žmonių. Kuomet tikrai ko tautai reikia, tai ir žmonių atsiranda. Pasireiškė Šliupas, Šernas ir pagaliaus Petrauskas. Pastarasis suvaidino didžiausią dalį muzikos meno pakėlime. Jis stengėsi lietuviškąj meną duot visame jo grynume, nemaišant svetimų atmatų, kurias grobsto tie gyvunai, kurių skonis prastiems dalykams atitinka. Ir kad šiandien Amerikos išeivija turi grynesnę lietuvių dailę — muziką už pačią Lietuvą, tai neužginėjamas faktas.

Amerikos lietuviai statė ir stato nuolatos eilių eiles lietuvių menininkų kuninius ir tuomirupinasi kelios muzikos draugijos, o ypač Bostono "Gabijs," kuri stato tokią operą, kaip "Velnius Išradėjas," vadovaujant pačiam komp. Mikui Petrauskui. "Gabijs," kuomet veikala stato, tai jį žino, kad veikala reikia pastatyt tinkamai ir tą jį padarys, pastatydama "Velnią Išradėją." So. Bostone, Broadway Theatre, gegužės 20 d. kaip 2:30 P. M. **Agaras.**

"LENKBERNISKA" KOSE.

Lenkizmo nuodas ir kiti galai baigia keleiviečius nerti iš kailio.

Kad prisiplakus prie Sandariečių, aną dieną Michelsonas atėjo į "Sandaros" raštinę, ir kalbino, kad Sandariečiai juos prišimtų kartu aukas rinkti; girdi, aukas surinkę per pusę pasidailšime, — Valstiečiams Liaudininkams ir Social Demokratams. "Sandaros" redaktorius ir administratorius atsakė, kad tas yra ne jų vieny, bet visų Sandariečių dalykas, ir be platesnio pasitarimo vienytis negalėtų.

Gi keleiviniai emė ir primelavo K. Norkui, kad jie "susitarę su Sandariečiais," ir priskaldę iš plauko paskelbė lape-liuose, "Lietuva ant kranto Revoliucijos," — šaukiamas masinis mitingas. Michelsonas emė, atspausdino tuos lapelius, pats dalino per kelius vakarus visuose kampuose. Tie lapeliai žmones labai šuerzino, ir ypatingai, kad "Keleivio" burdingierių lenkiška "gazeta" tuo pat laiku irgi paskelbė, kad "Lietuva ant kranto revoliucijos." Kada gi ir Norkus buvo paskelbtas kalbėtoju, tai žmonių prisirinko daug. Kalbėjo Neveckas, K. Norkus iš Lietuvos ir Bagocius. Gi nelaimė! Michelsonas, kuris spausdino ir dalino lapelius, kaip tik pasirodė ant estrados, kad pradės gi žmonės švilpti, ir nušvilpė nuo scenos — nušvilpė kaipo lenkberni.

Visus žmones už nušvilpimą kaltinti jam buvo nepatogu — tai butų prisipažinimas, kad visi žmonės (kaip ištikrųjų buvo) priešinosi — ir todėl jie pradėjo tai primesti Sandariečiams. Michelsonas parašė "Keleiviję" ilgą straipsnį, įvardijo kelius Sandariečius — nes kitų jis nepažino — tašydamas ant jų galvų kuola. Antras iš jų "pusės tuzino" parašė į "Naujienas" korespondenciją (gaila, kad kartais laikraščiams pasitaiko, nežinant tikro dalykų stovio, talpinti tokias iškraipytas žinias!), kad tulas Sandarietis Jankauskas, kurį anot jo, "geras vyras galėtų į kišelių išidėti," emės ir išardęs jų prakalbas. Nors tas yra jų susidavimas sau per nosį, kad vienas "mažas Jankauskas" emė ir išardė jų "didelį masinį mitingą," — reikia pasakyti, kad kitaip buvo.

Michelsonas ir Gegužis, ir dar keturi ar penki jų gizeliai, emė ir paskelbė "masinį susirinkimą," ir parašė "masinio mitingo komiteto" vardą apačioj paskelbimo. "Keleivio" bosai, savo žinoma politika buvo įkirėję visiems žmonėms, ir visi žmonės, — komunistai, Sandariečiai, katalikai, ir nėkur nepriklausanti,

emė ir nušvilpė Michelsoną. Katalikai ir komunistai, kaip va, Montelloj, etc., seniai jau Michelsoną šventina.

Jis visuomet "spiaudydavo" ant žmonių, tai ir žmonės kartą "spiovē" jam atgal.

Taigi Michelsonas puolė plusti Sandariečius tik todėl, kad gavus pas katalikus ir komunistus "neutralitetą," kad pasirodžius, kad tik keli Sandariečiai (ir da girti!) nušvilpė lenkberni oratorių nuo estrados. Bet kur tu čia su loši tokią komedią su dabartine susipratusia visuomene! Ji jau moka atskirti baltą nuo juodo.

Taigi Michelsonas išdrožęs ilgą tiradą, ir išsijuodašimčiavęs, per "Keleivį" paskelbė, pėtyčios vakare, kovo 30 d. kitas prakalbos, "nekalbėjusiam kalbėtojui," Michelsonui. Pareiškė, kad bus daug policijos, ir jis galės kalbėti. Žingeidumo dėlei, šiek tiek žmonių prisirinko; kaip tik Michelsonas kalbėti, — žmonės ploti, kad jis nekalbėtų. Vienok jis "kalbėjo." Visą laiką jis "liejo tulžį" ant Sandariečių, ant Jankausko ir Ivaškevičiaus, kuris jam nieko blogo nėra padaręs, bet kuriam jis pavydi, kad tas taip atsidavusiai ir pasekmingai darbuojasi Lietuvos labui. Toliaus Michelsonas sakė,

Rep.

Linksmas Balius!

RENGIA LIET. LABDARYSTĖS DRAUGIJA, KETVERGE, PATRIOTŲ DIENOJE,

Balandžio-April 19 d., 1923

LIETUVIŲ SALEJE,

Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. Pripasidė nuo 5 val. vakare ir trauksis iki 12 val. nakties.

Gerbiameji! Šis Balius bus vienas iš linksmiausių, nes bus pirmas balius naujai papuoštoje — išpentytoje salėje, priegtam geriausia Benoit's Pembroke Inn Orchestra grieš puikiausius šokius. Tad visi į šį balių, o busite pilnai užganėdinti.

Visus kviečia RENGĖJAI.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

PAVASARIO SULAUKUS.

Kiekvienas lietuvis pradeda taisyti savo namą.

Mes turime garbės pranešti visiems lietuviams, kad mes užlaikome visokių reikmenų namų taisyimui. Turime geriausių malevų (paint) numalevojimui namų kaip iš vidaus taip ir iš lauko. Visi dalykai pas mus perkant yra gvarantuojami. Užsakymus paimame žodžiu arba per telefoną. Reikale kreipkitės, o busite užganėdinti.

Tel. 167-W. So. Boston.

317 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KONSERVATORIJA

Lietuvių Muzikos Konservatorija pradėjo muzikos mokslo semestrą iš 9 d. rugsėjo. Niekuomet nevelū but Garcia, Masini ar Galli-Curei, jeigu pradėti mokslą rimtai ir patvariai. Ateik ir pasirink tinkamą sau laiką ir mokykis.

Darbo žmogui yra gyvu reikalau mokyties dailės, nes šių dienų darbas labai vienodas ir jis užsmaugia žmogaus mintį, atbukina ją; tad menas paveiks daugiau ir dirksnius ir intelektaš netik atgaus savo pajegas, bet dar stiprės.

Už 10 pirmųjų lekcijų dainavimo ar harmonijos — 15 dol. Už 10 pirmųjų lekcijų piano, smulkos ar kito instrumento — 13 dol.

Adresas: 769 Broadway, South Boston, Mass. Mikas Petrauskas, direktorius.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausią kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS.

258 W. Broadway, So. Boston, Mass. Office Tel. 381.

Gyvenimo Tel. 2024-J.

Ofiso Tel. S. B. 3520. Namų Aspinwall 0581 Advokatas

A. O. ŠALNA (SHALNA)

Lietuvys Advokatas baigęs du universitetu Cornell University su A. B. ir G. Washington University su L. L. B.

"Darbininko" Name (antroš lubos)

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.